ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

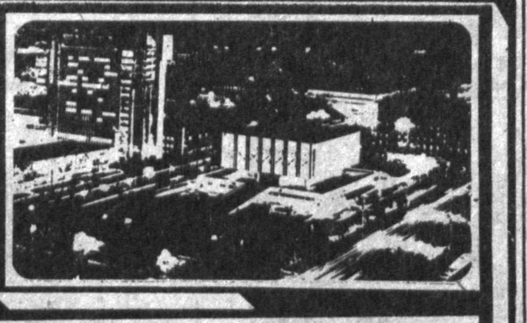

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 218 (7. 907) 1991 йил 12 ноябрь, сешанба ◆ Нархи 8 тийин

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

СУРАТДА: учрашув пайти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Италия, Нидерландия ва Швециянинг фавқулодда ва мухтор элчилари Фердинандо Саллео, Йори Михаэл Вос ҳамда Эрянь Бёрнерни қабул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида И. А. Каримов элчиларни мустақил Ўзбекистон Республикасига келганлари билан табриклади. Меҳмонларга республикадаги ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий вазият ҳақида сўзлаб берилди, ҳозир Ўзбекистонда юздан ортиқ миллат ва элат вакиллари яшаб, меҳнат қилаётганлиги таъкидланди. Улар ҳозир республика олдида турган муҳим ва улкан муаммоларни биргаликда ҳал қилмоқдалар. Меҳмонларга республиканинг табиий бойликлари, республика корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар тўғрисида ахборот берилди.

Суҳбатда ёшлар муаммолари, сув ресурсларидан фойдаланиш, Орол бўйида экология фалокати оқибатларини бартараф этиш, Орол тақдирини ҳал қилиш тилга олинди.

Суҳбат чоғида меҳмонлар ўзбек халқининг қадимий маданияти тарихи билан таништирилди. Ўзбекистон Улуғбек, Ал Фаробий, Ал Беруний, Ибн Сино, Ал Хоразмий каби бутун дунёга машҳур буюк мутафаккирлар ватанидир. Бу йил улуғ ўзбек шоири ва мутафаккири, давлат арбоби Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллиги нишонланди. Меҳмонларга республикада илмий салоҳиятнинг ҳозирги тараққиёти ҳақида сўзлаб берилди.

Бозор муносабатларига ўтиш каби мураккаб муаммога алоҳида эътибор берилди. Бозор муносабатларига ўтиш чоғида республиканинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиш лозимлиги таъкидланди. Республика аҳолисининг ярмидан кўпроғи қашшоқликда яшаётган шароитда нархнавонинг ҳаддан ташқари ошиб кетишига йўл қўйиб бўлмайди.

Суҳбатда хусусийлаштириш бозорга ўтишнинг муҳим жиҳати бўлиши лозимлиги таъкидланди.

— Биз ўз мустақиллигимизни эълон қилдик, — деб таъкидлади Ўзбекистон Президенти, лекин иттифоқ таркибидан чиқмоқчи эмасмиз, биз республикалар ўртасида ўзаро алоқалар фаол ўрнатилиши ва ривожланишини хоҳлаймиз. Барча мустақил республикалар ўз масалаларини ўзлари ҳал қилишсин, жаҳон ҳамжамияти мамлакатлари билан мустақил алоқа ўрнатишсин.

Ўзбекистон билан Италия ўртасида иқтисодий алоқа ўрнатиш, шунингдек элчилари суҳбатда қатнашган мамлакатлар матбуотининг Тошкентда ваколатхоналарини очиш истаги айтилди.

Меҳмонлар самимий кутиб олганлиги ва дилдан суҳбатлашганлиги учун Президентга миннатдорчилик билдирдилар.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикасининг вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов, Ўзбекистон Давлат ташқи савдо алоқалари комитети раиси У. Т. Султонов, Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирининг ўринбосари М. М. Орифжонов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ҚЎШМА МАЖЛИС

9 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раёсати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда республика иқтисодиётида вужудга келаётган аҳвол, бюджет қандай бажарилаётганлиги, унинг даромад қисмини кўпайтиришга оид қўшимча имкониятларни сафарбар этиш ҳамда ички бозорни муҳофаза қилиш юзасидан, аҳолини энг зарур моллар билан барқарор ва кафолатли таъминлашни йўлга қўйиш, шу молларнинг тақсимланишини назорат қилишни кучайтириш юзасидан кўрилаётган чоралар тўғрисида иқтисодий идоралар раҳбарларининг ахбороти тингланди.

Халқ хўжалигидаги танглик ҳолатларини бартараф этишнинг долзарб вазифалари бозор муносабатларини янада ривожлантириш ҳамда бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида халқ хўжалиги тармоқлари фаолиятининг зарур ҳуқуқий негизини вужудга келтириш учун тегишли қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш, ишбилармонлик фаолиятини рағбатлантириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, пул муаммоларини нормаллаштириш, янги пул чиқаришни қисқартириш ва банкдан бериладиган қарзнинг аҳамиятини кучайтириш масалалари кўриб чиқилди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан Олий Кенгаш комитетларининг, Вазирлар маҳкамаси комплексларининг, вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари сўзга чиқиб, аниқ таклифлар киритдилар.

Бўлиб ўтган фикрлашувлар ва тушган таклифларни эътиборга олиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раёсати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг қўшма қарори қабул қилинди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг раиси Ш. М. Йўлдошев ва Ўзбекистон Республикаси вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов сўзга чиқдилар.

Мажлисни Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов бошқарди ва якунловчи нутқ сўзлади.

САМИМИЙ СУҲБАТ

Норасмий ташриф билан Тошкентга келган Боливия Республикаси сенатори Энрико Сурияни 11 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов қабул қилди. Суҳбатда икки давлат ўртасидаги ўзаро манфаатли икки томонлама иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш масалалари тўғрисида гап борди.

Ш. Р. Мирсаидов боливиялик меҳмонга республиканинг иқтисодий салоҳияти, хорижий мамлакатлар билан тижоратда шериклик қилиш имкониятлари ҳақида сўзлаб берди.

Энрико Сурия самимийлик билан қабул қилгани ва эътибори учун Ўзбекистон Республикаси вице-президентига самимий миннатдорчилик билдириб, дўстона алоқалар ўрнатишда ва савдо соҳасида кўмаклашишга тайёр эканлигини айтди.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Давлат ташқи савдо алоқалари комитетининг раиси У. Т. Султонов, республика ташқи ишлар вазирининг ўринбосари М. М. Орифжонов қатнашдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

О. ОТАЖОНОВ, З. ИНОҒОМОВ, Қ. МИРЗАРАҲИМОВ ЎРТОҚЛАРГА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ УНВОНЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек миллий санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари, муҳим тарбиявий аҳамиятга молик асарлар яратганликлари ва жамоат турмушида фаол иштирок этганликлари учун қуйидагиларга фахрий унвонлар берилсин:

«Ўзбекистон халқ артисти»

Ортиқ Отажоновга — М. Қориёқубов номли Ўзбекистон Давлат филармониясининг яккахон хонандаси

«Ўзбекистон халқ рассоми»

Зокир Иноғомовга — рангтасвирчи рассом

«Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими»

Қосим Мирзараҳимовга — ҳайкалтарош рассом

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1991 йил 9 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ТАЪСИС ҚУРУЛТОЙИНИНГ ҚАРОРИ

Қурултой Ўзбекистон Халқ демократик партиясини тузиш ғоясини, унинг дастурий мақсадлари ва вазифаларини республика аҳолисининг турли табақалари қўллаб-қувватлаётганликларини қайд этади. Партиянинг ўз амалий фаолиятида халқ анъаналарига таяниш, инсонпарварлик ва ахлоқ, ижтимоий адолат қоидаларини қарор топтириш, меҳнат аҳли ва ижтимоий жиҳатдан ночор табақалар манфаатларини ҳимоя қилиш муддаоси маъқуллаб кутиб олинди.

Республика фуқаролари Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг Ўзбекистон давлат мустақиллигига эришишга, инсонлар фаровонлигини оширишга, фуқаролар тинчлиги ва миллатлараро тотувликни қарор топтиришга, эркин, демократик ва равнақ топувчи жамиятни барпо этишга қаратилган мақсадини қўллаб-қувватламоқдалар. Улар бундай жамиятда барча фуқароларнинг ҳуқуқлари, уларнинг миллатидан, ижтимоий аҳволидан, дини ва сиёсий эътиқодларидан қатъий назар, ҳимоя қилинишига ишонч билдирмоқдалар.

Фақат умуминсоний маънавий қадриятларга, халқ анъаналари ва бирлигига таянган тақдирдагина ҳозир жамият тушиб қолган чуқур тангликдан муваффақиятли равишда қутилиш, демократик ўзгартишларни янада мустаҳкамлаш йўлига ўтиб олиш мумкин.

Бугунги кунга келиб Ўзбекистон Халқ демократик партияси сафларига 345 мингдан кўпроқ киши аъзо бўлиб кирди ва бу жараён давом этмоқда. Қурултой барча партия аъзолари ва ташкилотларининг хоҳиш-иродасини ифода этиб, фаолият мазмуни ва шаклларига кўра янги сиёсий ташкилот — Ўзбекистон Халқ демократик партияси (Ўзбекистон ХДП)ни таъсис этади.

Қурултой Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг дастурини қабул қилади ва низомини тасдиқлайди. Булар эълон қилинган пайтдан бошлаб кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига мувофиқ қурултой марказий кенгашнинг сиёсий ижроия комитетига Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг низомини рўйхатга олиш тўғрисида ариза билан мурожаат қилиш ваколатларини беради, унга зарур ҳужжатларни тайёрлаш ва уларни Адлия вазирлигига тақдим этиш вазифасини топширади.

Қурултой Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг таъсис қурултойини тайёрлаш учун жойларда тузилган муваққат ташкилий комитетларига, низомда кўзда тутилганидек, бир ой муддат ичида Қорақалпоғистон республикаси, вилоятлар, шаҳар ва район партия ташкилотларининг сайланадиган органларини тузиш вазифасини топширади.

Ўзбекистон ХДП марказий кенгашининг сиёсий ижроия комитети, Қорақалпоғистон республикаси, вилоятлар, шаҳар ва район партия кенгашларининг ижроия бюролари сайланадиган органларнинг ишчи аппарати тузилмаси ва вазифаларни кўриб чиқишлари ҳамда 1991 йилнинг 1 декабрига қадар уни тузишни асосан ниҳоясига етказишлари зарур.

Сиёсий ижроия комитет икки ой муддат ичида ягона партия билетини жорий этиш масаласини ҳал қилиши, низомнинг айрим қоидаларини қўллаш тартибини белгиловчи ҳужжатларни ишлаб чиқиши ва уларни марказий кенгашга тасдиқлаш учун тақдим этиши керак.

Ўзбекистон Компартиясининг фавқулодда XXIII қурултойида молиявий ва мулкий масалаларда Ўзбекистон Халқ демократик партияси унинг ҳуқуқий вориси деб эълон қилинганлигидан келиб чиқиб, қурултой марказий кенгашга мазкур масалаларни тегишли комиссияларни тузиб, амалга оширишни топширади.

Сайланадиган органлар ва бошланғич партия ташкилотлари аъзолик бадалларини тўплашда тегишли тартибни таъминлашлари, партиянинг молиявий аҳволини ҳар томонлама мустаҳкамлашга эришишлари лозим.

Қурултой марказий кенгашнинг сиёсий ижроия комитети, Қорақалпоғистон республикаси, вилоятлар, шаҳар ва район партия кенгашларининг ижроия бюролари давлат ҳокимияти ва жамоат ўзини ўзи бошқариш органларида партиянинг сиёсий йўлини рўёбга чиқариш, унинг дастуридан келиб чиқадиган ижтимоий-иқтисодий ва бошқа вазифаларни амалга ошириш учун Ўзбекистон ХДПга аъзо бўлган депутатлар орасидан барча даражалардаги халқ депутатлари кенгашларида зудлик билан партия гуруҳлари, фракцияларини тузишга киришишлари зарур деб ҳисоблайди.

Қурултой Қорақалпоғистон республикаси, вилоятлар, шаҳар ва район партия ташкилотларига таъсис қурултойининг қарорлари, унда қабул қилинган дастур ва низом асосида Ўзбекистон Халқ демократик партиясига янги аъзоларни жалб этиш борасидаги ишларни давом эттириш, бу муҳим ишда расмиятчиликка йўл қўймаслик, вазминлик ва талабчанлик билан ёндошиш, партиянинг обрў-эътибори ва омма ўртасидаги таъсири тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиш керак деб ҳисоблайди. Республика Халқ демократик партиясининг бунёдкорлик мақсадлари ва вазифаларини тарғиб этиш, Ўзбекистон ХДП ҳақида жамоатчиликнинг тўғри, холисона фикрини вужудга келтириш унинг сайлаб қўйиладиган барча органлари ва ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири ҳисоблансин.

Қурултой барча илғор ва демократик фикрловчи кишилар, Ўзбекистон республикасининг жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгалловчи равнақ топган мустақил давлат сифатида қарор топишига ҳисса қўшишга интилаётган ватанпарварлар учун Ўзбекистон Халқ демократик партияси очиқ деб эълон қилади.

Қурултой маслакдошларни, Ўзбекистон республикасининг барча фуқароларини инсонпарварлик, демократия, меҳнат аҳлининг фаровонлигини ошириш ҳамда сиёсий ва иқтисодий эркинлик, тенг ҳуқуқлилик ва ижтимоий адолат жамиятини барпо этиш йўлида миллатлараро тотувликни жорий этиш қоидаларини қарор топтириш мақсадида бирлашишга ва фаоллик кўрсатишга даъват этади.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Ўзбекистон давлат сув хўжалиги қурилиши комитетининг Тошкент бинокорлик материаллари комбинатида ишга туширилган сопол кошинлар цехи йилига 450 минг квадрат метр қоплама материал ишлаб чиқариш қувватига эгадир.

⊙ «Фарҳод ва Ширин» акционерлик савдо жамияти «Шанс» афғон хусусий компанияси билан биргаликда кўҳна Самарқанд шаҳри аҳолисини ҳайратга солди. Бу ерда савдо ярмаркаси уюштирилди. Самарқандликларни сотувга қўйилган товарларнинг мўл-кўллигидан ташқари унинг нархи ҳам ҳайратга солди. Гап шундаки, бу ердаги моллар воситачи дўконлардаги молларга қараганда 30—40 фоиз арзон эди.

⊙ Қорақалпоғистоннинг Дзержинский номидаги давлат хўжалигида янги тўқув цехи очилди. Бу ерда қўлда ажойиб гиламлар тўқила бошланди.

⊙ Кеча Алишер Навоий номидаги Давлат академик Катта театрида Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Ҳамза мукофоти совриндори Ўткир Ҳошимов таваллудининг 50 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан Эркин Воҳидов, Озод Шарафиддинов, Саид Аҳмад, Нуриддин Муҳитдинов ва ёзувчи ижодининг бошқа ихлосмандлари эл севган адибнинг ўзбек адабиётини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси ҳақида мароқ билан гапирдилар. Санъат усталари ва истеъдодли ёш ижрочилар иштирокидаги катта концерт кечага файз бағишлади.

ИТТИФОҚДА

⊙ Кеча РСФСР Олий Кенгаши РСФСР Президентининг 1991 йил 7 ноябрдаги «Чечен-Ингушетия республикасида фавқулодда ҳолат жорий этиш тўғрисида»ги Фармони хусусида қарор қабул қилди. Олий Кенгаш юз берган вазиятда Россия Президенти Фармонини тасдиқлаш мумкин эмас, деб ҳисоблади. Парламент Чечен-Ингушетияга республиканинг барча сиёсий кучлари билан музокаралар олиб бориш учун делегация юборишга қарор қилди.

⊙ СССР Президенти Михаил Горбачев 11 ноябрда Кремлда Италия ҳукумати бошлиғининг махсус вакили Умберто Ваттани қабул қилди.

⊙ Кеча Россия Советлар уйида Россия вице-президенти Александр Руцкойнинг афғон мухолифлари «Ўтиш даври ҳукумати» ташқи ишлар вазири вазифасини бажарувчи, «Афғонистон Ислом жамияти» гуруҳининг раҳбари Бурхониддин Раббоний бошчилигидаги афғон мужоҳидлари делегацияси билан учрашуви бошланди.

⊙ Мамлакат халқ хўжалигини оператив бошқариш комитетининг кеча эрталаб бошланган мажлиси кун тартибига СССРдаги валюта ҳолати масаласи киритилди. Бу масаланинг жуда муҳимлигига қарамай, журналистлар мажлисга киритилмади.

ХОРИЖДА

⊙ Совет Армиясининг дастлабки бўлинмалари Эстониядан чиқиб кетди.

⊙ Кечадан бошлаб Литвада озиқ-овқат маҳсулотларига эркин улгуржи ва чакана нархлар жорий этилди.

⊙ Кюсю оролида биргаликдаги япон — америка ҳарбий машқлари бошланди.

⊙ АҚШ мудофаа вазирлиги конгрессни Германияга янги туркумдаги замонавий Америка қуроллари етказиб бериш режасидан хабардор этди.

⊙ ЯНГИЛАНГАН ТАШКИЛОТНИНГ ИМТИЁЗЛАРИ.
⊙ ЁШЛАР МАФКУРАСИЗ ЙЎЛНИ ТАНЛАШДИ. НЕГА?
⊙ ТАШКИЛОТ УНГА АЪЗО БЎЛМАГАНЛАРГА ЁРДАМ БЕРА ОЛАДИМИ?
⊙ КОМСОМОЛ БИЛЕТИМИ ЁКИ ТАКЛИФ ҚОҒОЗИ...

«БИР куни (талабалик пайтимда) кечқурун Бешёғочдаги бекат олдида турган эдим. Икки йигит шундоққина кўз олдимда бир қизнинг пальтосини, сўнг этигини ечиб олишди. Мен ўша томонга юриб, яқинлашганимда безорилар машинага ўтириб, кўздан ғойиб бўлишди. Шу ерда турган одамларнинг бирортаси унга ёрдам бермаган эди. Ўша аянчли воқеанинг гувоҳи бўлганим ва лоқайдлик қилганим учун ҳамон ўзимни кечира олмайман. Орадан анча вақт ўтганига қарамай ҳамон виждон азоби қийнайди...»

Ўшанда Хуршид бу гапларни қаттиқ ҳаяжон билан гапирган эди. Кейинги йиллар давомида у билан бир неча марта суҳбатлашдик. Бу даврда унинг ҳаётга, атрофида бўлаётган воқеаларга, турмушнинг икир-чикирларига, одамларнинг қайғу ва қувончларига бефарқ қарай олмайдиган бир ажойиб инсон эканлигига ишонч ҳосил қилдим. Одамлар бўладики, эртадан кечгача тиниб-тинчимайди, югуради-елади, лекин фақат ўз манфаатини ўйлайди. Яна бир одамлар борки, бошқаларга яхши бўлсин, бировга нафим тегсин деб елиб-югуради, ўзининг шахсий ишини ҳам орқага суриб қўяверади. Бундайларни фидойилар деймиз. Ҳозирги кунда Тошкент меъморчилик қурилиши олийгоҳи ёшлар комитетининг котиби Хуршид Асомовни мен мана шу иккинчи тоифага тенглаштиргим келади. Албатта, мансаб керак бўлгандан кейин ишлайди-да ёки пулини бекорга олмас, ахир, дейишингиз мумкин. Мен эса эътироз билдирмоқчиман. Мансаб учун комсомолда ишлаётганларнинг кўпчилиги Ўзбекистон комсомолининг XXIV қурултойидан сўнг дарров «ҳаракатларини қилиб қолишган». Айни пайтда сафимизда бундайлар деярли қолмади. Ҳозир ёшлар ташкилотига юрагида ўти борлар, Хуршиддек барча қийинчиликларга чидайдиганларгина аъзо бўлишаяпти.

Ёшлар иттифоқи: «Асосий вазифа тенгдошлар манфаатларини ҳимоя қилиш»

Қурултойдан кейин кўп нарсалар ўзгарди. Қурултойдан сўнг... Биз бу иборани доимо ардоқлаб ишлатиб келдик. «Қурултойдан сўнг бошқача ишлайдиган бўламиз», — дейишди комсомол ходимлари.

Қурултойни баъзи бировлар ёшлар ҳаётига ўзгариш киритадиган анжуман деб тушунса, бошқалар йиллар давомида йиғилиб қолган муаммоларни ҳал қилиб берувчи олий орган дейишди. Айримлар эса ҳатто қурултойдан сўнг худди бир мўъжиза рўй берадигандек, ширин хаёлларга берилишди. Аммо кутилган натижалар ҳар доим ҳам рўй беравермади. Ўзбекистон комсомолининг XXV қурултойидан сўнг эса ёшлар ҳаётида ўзгаришлар бўлаётгани сир эмас.

Ташкилотимиз кўп йиллар давомида ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаб келди. Ўз навбатида ёшлар «Мен комсомолман» дея ғурурланишди. Фуқаролар уруши-ю жамоа хўжаликлари тузиш, индустриялаштириш даври, Улуғ Ватан уруши-ю 50-йилларнинг тикланиш даври, Сибирнинг кучли бўрони-ю қўриқ ерларнинг қуш учса қаноти куядиган иссиқларига чидаб, меҳнат қилган ёшлар ҳам энг аввало комсомоллар эди. Орадан 70 йилдан ортиқроқ вақт ўтгач, эндиликда ўша кезлари энг олий сўз, олий ваъда ҳисобланган «чин комсомоллик сўзим»ни ёшлар ҳазиллашганда ёки кесатиб айтадиган бўлиб қолишди.

Тўғри, йиллар ўтиб комсомол ўзи йўл қўйган кўпгина хатоларни тан ола бошлади. Шу сабабли ҳар бир қурултойдан сўнг ташкилот ҳаётида ўзгаришлар пайдо бўлди, ташкилот янгиланиш сари борди. XXV қурултойдан сўнг эса у умуман янгиланди. Кўпчилик «янги ташкилот тузилди», деган нотўғри иборани ишлатишмоқда. Аслида Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи янги эмас, балки янгиланган ташкилотдир. Энди у мафкурадан воз кечиб, ўзининг асосий вазифаси ёшлар манфаатини ҳимоя қилиш деб билади. Яна бир нарсага эътиборингизни жалб қилмоқчиман. Олдинлари динни биз нафақат танқид қилиб, балки унга қарши турган эдик. Ҳозир эса Низомда «Ёшларнинг динга бўлган муносабати Иттифоқимиз аъзоси бўлишга монелик қилмайди» деб ёзиб қўйилди.

Уй-жой, йўлланмалар, халқ истеъмол моллари билан таъминлашда ёш ишчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ёшларга уй-жой қуриш учун ер, қурилиш ашёлари, қарзлар олишга ёрдам бериш, ёш оилалар учун томорқа ажратиш каби масалалар ҳаракат дастуримизда илгари сурилган асосий вазифалардан ҳисобланади. Шунингдек, бу ҳужжатда ўқувчи ва талаба ёшларга моддий ёрдам кўрсатишга ҳам жиддий аҳамият берилган. Бундан ташқари ёш зиёлилар ташкилотимиз назаридан четда қолмайди.

Булар яхши албатта. Аммо мен бошқа бир масала хусусида фикр юритмоқчи эдим. Етакчиларнинг ойлик маошлари кўнгилдагидек деб бўлмайди. Масалан, ёшлар уюшмаси котиби 280, унинг муовинлари эса 200 сўмдан ортиқроқ маош олишади. Барчаси оилали, бола-чақали одамлар. Уларнинг ишлари ҳам бошқача. Ҳамма қатори саккиз соатдан эмас, балки 10—12 соатлаб ишлашади.

Қурултой ўтгач шаҳримизнинг барча районларида делегатларнинг фаоллар билан учрашувлари бўлиб ўтди. Уюштирилган тадбирларнинг деярли барчасида Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Тошкент шаҳар комитетининг саркотиби Жаваҳарлаъл Ҳакимов иштирок этди. Янги Низомни ишлаб чиқиш бўйича тузилган комиссиянинг аъзоси бўлгани учунми, билмадим, ёшлар у киши билан самимий мулоқотга киришиб кетишди.

— Архивимиз энди нима бўлади, уни ёқиб юборишадими? — сўраб қолди фаоллардан бири.

— Йўқ, уни ёқишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Архив — бизнинг тарихимиз.

Яна бир ажойиб савол:

— Барча ташкилотлар ўзининг гувоҳномасига эга. Улар ўз масалаларини ҳал қилишда ана шу ҳужжатдан фойдаланишади. Биз-чи, комсомол билетиданми?

— Масалаларни билет орқали ҳал қилиш нотўғри деб ҳисоблайман. У сизнинг ташкилот аъзоси эканлигингизни тасдиқловчи бир ҳужжат. Ҳозирги кунда бу ҳақда баҳслар кетаяпти. Кимдир билет ўрнига таклиф қоғози (визитная карточка) жорий этишни таклиф қилса, яна кимдир, умуман ҳеч қандай ҳужжат керак эмас, деган хулосага келаяпти. Бу масала ҳал қилингунча биз комсомолнинг эски ҳужжатларидан фойдаланиб турамиз.

— Ташкилотимизга аъзо бўлмаган ёшларга ҳам ёрдам бера оламизми?

— Аъзоларимизнинг конституцион ҳуқуқлари бор. Ташкилотимизнинг асосий вазифаси ўз аъзоларининг мана шу ҳуқуқларини ҳимоя қилишдир. Лекин бизга мурожаат қилганлардан ўз ёрдамимизни аямаймиз.

Мактабларга ҳам ташкилот керакми, деган савол кўпчиликни ўйлантирмоқда. Агар керак бўлса у қандай бўлиши ва нималар билан шуғулланиши зарур? Ана шу масалани ойдинлаштириш мақсадида Тошкент шаҳар Ёшлар Иттифоқи ташаббуси билан юқори синф ўқувчиларининг йиғини ташкил этилди. Унда ҳар бир мактаб вакиллари ўзлари амалга ошираётган ишлар хусусида гапириб, қимматли таклиф ва мулоҳазалар айтишди.

Шуниси қувончлики, пойтахтдаги 10, 19, 49, 101 ва ва 115-мактабларда ўз театрлари бор экан. 61-мактабда кичик корхона ишлаб турибди. Чилонзор районидаги 195-мактабда эса бир неча йилдан бери юқори синф ўқувчиларининг уюшмаси фаолият кўрсатиб келмоқда. Унинг иқтисод, экология, меҳр-оқибат каби йўналишлари мавжуд.

Билдирилган истаклардан шу нарса маълум бўлдики, ёшлар қалбига уларнинг бўш вақтини мазмунли ва кўнгилли ўтказиш билан йўл топилаяпти. Нега буни шаҳар, балки республика миқёсида амалга ошириш мумкин эмас. Шулардан келиб чиқиб йиғин қатнашчилари шаҳарда юқори синф ўқувчиларининг Ассоциациясини тузиш керак деган қарорга келишди.

Хулоса шуки, Ёшлар Иттифоқи ҳозир қийинчиликларни бошидан кечирмоқда. Ташкилотни оёққа турғазиш учун ёшларнинг ўзлари унинг суянчиғи, ёрдамчиси бўлмоқлари зарур.

Шайдо ХУДОЁРОВА,
Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Тошкент шаҳар комитети матбуот шўъбасининг мухбири.

Тошкент мебель ойналари фабрикаси маҳсулотларига бўлган талаб йил сайин ортиб бормоқда. Буни яхши тушунган корхона ишчилари маҳсулот сифатини яхшилаб бориб, унинг турларини ҳам оширишга эришишяпти.

Юқоридаги суратда корхонанинг пешқадам жамоаларидан ҳисобланган мебель ойналари цехи бошлиғи Абдувосиқ Абдуллаев ва ишчи Ҳусан Усмоновлар тайёр маҳсулот сифатини кўздан кечиришмоқда.

Пастдаги суратда эса мураббий ишчи Саида Измаиловани иш устида кўриб турибсиз.

Рустам Шарипов суратлари.

Қиш тайёргарликни ёқтиради

ТАЛАБГА ЖАВОБ БЕРСИН

ШУ КУНЛАРДА шаҳар электр транспортчиларининг диққат-эътибори қиш мавсумига пухта тайёргарлик кўришга қаратилган. Бу йил ҳаракатдаги составларни кузги-қишги мавсумга тайёрлаш ишлари барвақт бошланди. Режадаги 415 та ўрнига 409 та трамвай, 330 та ўрнига 332 та троллейбус кўрикдан ўтказилди. Уларнинг иситиш системалари тўлиқ таъмирланди. Синган ойналари эса янгисига алмаштирилди.

Қиш шароитида, айниқса яхмалак ерда транспорт бошқариш мушкуллашади. Кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида 8 та қор тозаловчи машиналар, 72 тонна қум, 80 тонна туз мавсумга тахт қилиб қўйилди. Ички имкониятлардан самарали фойдаланиш натижасида 572 та трамвай, 441 та троллейбус ҳайдовчиси ҳар қандай об-ҳаво шароитида аҳолига хизмат кўрсатиш имкониятига эга бўлади.

Қиш фаслида илк бор машина бошқарадиган ҳайдовчиларга малакали муҳандислар, тажрибали ҳайдовчилар ер муз пайтида транспортни қандай бошқариш сирларини ўргатмоқдалар. Ҳаракатдаги составларни таъмирлаш цехи мавсумга тахт қилиб қўйилди. Машиналар таъмир қилинадиган, мойланадиган ва ювиладиган махсус ҳандақлар электрлаштирилди. Ишчилар учун иссиқ кийимлар ҳозирланмоқда.

Трамвай излари ва троллейбус симлари кесишадиган чорраҳаларни қиш мавсумига тайёрлашга жиддий эътибор берилди. 715 чақирим контакт тармоғи ва 11 та юк компенсаторлари қиш шароитига мослаштирилди. Пўлат изларнинг туташган жойлари вагон ҳаракат қилган вақтда шовқин чиқарадиган манба ҳисобланади. Шу боисдан ҳам изларнинг туташган ерлари пайванд қилинди. Янги ва таъмирланаётган трамвай йўлларидаги бетон кўтаргичлар остига шовқинига қарши ёстиқчалар қўйилди. 20 та автомат кўрсаткичлари мойланди.

Лекин шунга қарамай манзилгоҳ ва хизмат бўлимларида қишга тайёргарлик ишларида камчиликлар мавжуд. Ҳаракат составларини қиш шароитига мослаштиришда режадан орқада қолинаяпти. Манзилгоҳда бузуқ транспортларни ҳам учратасиз, таъмирловчилар етишмайди. Техник камчиликлар туфайли трамвай-троллейбусларнинг йўлда бузилиб манзилгоҳга қайтиб келиш ҳоллари давом этяпти. Масалан, 1-трамвай манзилгоҳида янги таъмирланган вагонларни қиш мавсумига тайёргарлигини текширган назоратчилар уларда бир қатор нуқсонлар борлигини аниқладилар.

2-трамвай манзилгоҳи бош биносини туб таъмир қилиш муҳимдир. 65 та вагон жузъий нуқсонлардан бартараф этилган бўлса ҳам ҳайдовчи ойнасини тозаловчи мосламалар ўрнатилмаган, ўриндиқларни мустаҳкамлаш пайсалга солинмоқда.

Шимоли-Шарқ даҳасидаги Иттифоқда ягона ҳисобланган 3-трамвай-троллейбус жамоаси бу йил аҳолига ўн олтинчи марта қиш фаслида хизмат кўрсатади. Манзилгоҳнинг ҳаракатдаги составлари янги трамвай ва троллейбуслар билан тўлиб боришига қарамай, бу ерда электр транспортларини ювиш ва мойлаш цехлари талабга яраша қиш шароитига мослаштирилмаган. 130 та трамвай ва 85 та троллейбус техник назоратдан ўтказилганда ҳаракат составларининг айримларида синиқ ойналари янгиланмаганлиги, иссиқлик тармоқлари ишламаслиги аниқланди. Эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги ҳамон муаммолигича қоляпти. Манзилгоҳда эҳтиёт қилиб қўйилган бирорта электр транспортининг йўқлиги жамоани ташвишлантирмоқда.

Бозор иқтисодиётига ўтаётган бу йилимизда ҳар куни 800 мингдан зиёд тошкентликлар транспорт хизматидан самарали фойдаланишмоқда. Ҳаракат мунтазамлигини таъминлаш, хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш борасида халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг тинмай ғамхўрлик қилиб келаётганини таъкидлаб ўтиш лозим. Шунинг учун ҳам электр транспортчилари жамоаси йиллик ва квартал йўловчилар ташиш режаларини ортиғи билан бажаришга муяссар бўлмоқдалар. Қиш айниқса транспортчилар учун жиддий имтиҳон ҳисобланади. Ишдаги нуқсонларни тезда бартараф этиш, ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатиш ҳар бир жамоа аъзосининг, ҳар бир ҳайдовчи ва чилангарнинг муқаддас бурчидир.

Фаттоҳ АБДУРАҲИМОВ,
кўп нусхали «Мотор» рўзномаси муҳаррири.

АГАР сиз ҳовли-жойда яшасангиз қишга қандай тайёргарлик кўриш ўзингизга боғлиқ. Яхши тайёргарлик бўлса роҳатини, ёмон бўлса жабрини тортасиз. Аммо кўп қаватли уйларда истиқомат қиладиганлар қисмати сал бошқачароқ. Қиш қиличи ялт этганида улар умид кўзларини уй-жойлардан фойдаланиш идораларига тикиб, улардан нажот кутадилар.

Биз яқинда Тошкент шаҳрининг Октябрь район, «Марказ—14» мавзеидаги 6-уйда бўлиб, шу ерда яшаётганлар билан ана шу хусусда суҳбатлашдик.

— Отахон, ўзингизни таништирсангиз.

— Абдуқодиров Абдукарим.

— Сизларда қишга қандай тайёргарлик кўрилади?

— Умуман ҳали бу ҳақда ҳеч ким бош қотирмади. Ҳозирча қуруқ ваъдага ишониб ўтирибмиз. Ертўлалардаги қувурлар тешик. Агар бунақа ўтираверсак бир-икки ойда ҳам бу ишлар битмайди. Бунинг устига хонадонимиз таъмирлашга муҳтож.

— Сиз ўзингизни таништиринг.

— Собирова Шоҳидаман. Биз ҳам шу уйда истиқомат қиламиз... Уй-жой бошқармалари бошлиқлари тез ўзгаради. Улар мен хабарсиз эдим, деб қутилиб қолишади. Ертўла қувурлари ёрилиб кетган, уларни алмаштириш керак. Мутассаддиларга айтсак «Ўзларингиз топсангизлар, биз қўйиб берамиз» дейишди. Ҳайронман, биз қувурни қаердан топамиз?

Октябрь район уй-жойлардан фойдаланиш бошқармасининг мутасаддиларидан бири Содиқ ака Қиличевга учрашиб, қишга тайёргарлик ишлари билан қизиқдик.

ВАЪДА БИЛАН УЙ ИСИМАЙДИ

— Қишга тайёргарлик борасида анча ишлар қилдик, —дейди у. — Бизга 103 та уй қарайди. Шулардан 6 таси қайта таъмирланди: 98 тасида майда таъмирлаш ишлари олиб борилаяпти. Тўғри, кўп уйларда ёрилган қувурлар бор. Лекин бизга бириктирилган кўпгина ташкилотлар материаллар етишмаслигини баҳона қилиб, шартномаларни бузиб, ёрдам беришмаяпти? Ўзимизда ҳам айб бор. Баъзи чилангарларимиз у йўқ, бу йўқ, деб кўпинча ёлғон гапиришади.

Қишга тайёргарлик сустлиги ҳақидаги мисолларни шаҳарнинг истаган жойида топиш мумкин. Масалан, Тошкент шаҳар Чилонзор районининг 8-мавзеидаги 8-уйида истиқомат қилувчилар номидан Исмоилова, Исматова, Ниғмоновалар қуйидагиларни ёзадилар:

«Мана беш ойдирки, янги уйда яшаяпмиз. Уйимизга на газ плитаси ўрнатилган, на иссиқлик уланган, на иссиқ сув бор. Тўққиз қаватли уйда лифт ишламайди. Уй-жой бошқармаси бошлиқлари тез-тез алмашиб туриши биз учун ҳайратланарли. Бир неча бор шикоят билан улар олдига борсак янги бошлиқ бизни қарши олади. Бу сафар Қадам Хўжаниёзов бизни кутиб олдилар. Арзимизни тинглаб «Бу уйни олдинги бошлиқ қабул қилиб олган, агар мен бўлганимда зинҳор-базинҳор қабул қилмасдим», деб жавоб беришдан нарига ўтмадилар. Ахир ҳаммамизнинг ёш боламиз, оиламиз бор. Ҳадемай қиш кириб келади, бизга ким ёрдам беради? Аҳволимиз нима бўлади?!»

Чиндан ҳам бу нима ўзи? Бошлиқ алмашиши жабрини аҳоли тортиши керакми? Энди бас. Ваъдалар, баҳоналар билан уй исимайди. Ҳозир бўсағада қиш. Баҳонага эса мутлақо ўрин йўқ!

Заҳириддин ТОЖИЕВ.

Бўсағада қиш. Қорли-қировли кунлар тобора яқинлашиб келяпти. Бу мавсумни қандай ўтиши кўп жиҳатдан йўлсозларнинг меҳнатига ҳам боғлиқ.

СУРАТДА: Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармасининг хизматчиларидан бир гуруҳини йўлларни тартибга келтириш чоғида кўриб турибсиз.

Ўктам Шарипов сурати.

«Ўзбекистон Республикасида ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси—муҳокамада

БИР МОДДА СИФАТИДА КЎРСАТИЛСА

ПАРЛАМЕНТИМИЗ олдида мустақиллигимизни иқтисодий, сиёсий, ижтимоий асосда мустаҳкамлаш, ҳуқуқий нормалар билан артибга солиш, айниқса хўжалик механизмининг самара берадиган усулларини топа билиш вазифалари турибди. Халқимизнинг моддий ва маънавий талаб-эҳтиёжларини тўлиқ қондириб бориш жараёнида амалга оширалаётган ишлардан бири машаққатли ҳаёт сўқмоқларида аламли изтиробларни чекиб, келажак авлоднинг умри учун қайғуриб, ҳатто ўз ҳаётини аямаган катта бир ижтимоий гуруҳнинг дардига малҳам бўлувчи шахслар тўғрисидаги Қонун лойиҳасининг эълон қилиниши ва унинг умумхалқ муҳокамасига қўйилиши бу гуруҳга бўлган бошқа барча инсонлар ҳурматининг ифодасидир.

Қонун лойиҳасининг асосий мақсади ногиронларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини рўёбга чиқариш имкониятларини таъминлаш, барча чеклашларни бартараф этиш, уларнинг ҳуқуқ ва бурчларини барча инсонлар билан тенглаштириш ҳатто кўрсатилган хизматлари учун кенг имтиёзлар ва қулайликларга эга бўлиш, энг асосийси жамият ривожланишининг фаол иштирокчилари бўлишини таъминлашдан иборат. Шубҳа йўққи, Парламентимизда қабул қилинаётган шу ва бошқа ҳар бир янги Қонун ҳуқуқий давлат пойдеворини тиклашда мустаҳкам асос бўлиб ҳисобланади. Лекин, шу билан биргаликда бу пойдеворнинг мустаҳкамлиги қонунларнинг сони ва ҳажми билан эмас, аксинча уларнинг ўз ўрнида ва вақтида қабул қилинганлиги, ўзаро узвий боғлиқлиги, бирини-бири инкор этмасдан, балки тўлдириши билан белгиланади.

Тўғри, бу қонунларни қабул қилишда қатъий кетма-кетлик сақланиши шарт, деган мулоҳазага бормоқчи эмасмиз. Чунки, атрофлича пишитилмаса-да, лекин зарурат учун қабул қилинган айрим қонунлар ҳам бир қадар самара беради.

Ҳозир биз ҳаётнинг барча жабҳаларида ўтиш даврини бошдан кечираяпмиз, сиёсий ҳаётда кўп партиявийлик, иқтисодий ҳаётда эса кўп укладлик сари бораяпмиз. Мулкнинг турли хил шакллари мавжуд бўладиган рақобатли иқтисодга ўтганимизда вужудга келадиган янги ижтимоий муносабатларни тартибга солиш учун зарур ҳуқуқий механизмга эгамизми, деган савол туғилади. Албатта, бу борада республикамизда мулк тўғрисида, корхоналар тўғрисида, тадбиркорлик тўғрисида ва бошқа бир қатор ижобий натижалар бераётган қонунлар қабул қилинди. Лекин мулкнинг субъекти, корхонанинг эгаси ва ишчиси тадбиркорликнинг тадбиркори бўлган шахснинг фуқаролик, меҳнат ва бошқа ҳуқуқлари ҳали бу қонунларга мослаштирилмаган.

Маълумки, ҳозирда амал қилиб келаётган меҳнат Қонунлари бизда мулкнинг фақат икки хил шакли — давлат ва жамоа хўжалиги-кооператив мулки мавжудлигида қарор топган ва улар давлат корхоналари, ташкилот ва муассасаларда, жамоа хўжаликларида рақобатсиз меҳнат муносабатларини тартибга солади, холос.

Ўз-ўзидан равшанки, бозор иқтисодиёти даврида ишлайдиган корхоналардаги меҳнат муносабатлари ўз мазмуни ва моҳияти билан улардан тубдан фарқ қилади. Шундай экан, қайси бир корхонада ногиронларнинг меҳнат фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқи кафолатланган бўлади? Ёлланма меҳнатга асосланувчи хусусий корхоналарни қўя турайлик. **Ҳамма томонлама мустақил, ўз-ўзини маблағ билан таъминловчи, хўжалик ҳисобида ишлайдиган қайси бир корхона маъмуриятини «ногиронлар учун иш жойларини банд қилиб қўйишни таъминламаган»ликда «ёки уларни ишга жойлаштиришда бўйин товлаган»ликда айблай оламиз. Ана шу нуқтаи-назардан қарайдиган бўлсак, лойиҳанинг «Ногиронлар меҳнати» деб номланувчи 5-бўлими қоидалари бошдан оёқ умумий тарзда эканлигини кўрамиз.**

Бундай жиҳат Қонун лойиҳасининг бошқа кўпгина моддаларига ҳам хосдир. Масалан, «Жамоат бирлашмалари ўз уставларига мувофиқ ҳамда фуқаролар ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш билан боғлиқ муаммоларни ҳал этишда, шунингдек тегишли тадбирларни пул билан таъминлашда иштирок этишлари мумкин. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари уларга бу борада ҳар томонлама кўмаклашишлари шарт», дейилади лойиҳанинг 5-моддасида. Авваламбор давлат идораларининг ваколатларига дахлдор масалалар жамоат бирлашмаларининг уставлари билан эмас, балки қонунлар билан белгиланиши шарт. Қарорлар ишлаб чиқиш ва қабул қилиш ана шундай ваколатлардан биридир. Давлат идоралари ушбу ваколатларини амалга ошираётган даврда жамоат бирлашмалари ва фуқароларнинг бу жараёнда иштирок этиш шакли ва усуллари қандай бўлади? Бу ҳақда ҳеч бир қонунда мукаммал қоиданинг ўзи йўқ, шу жумладан, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари тўғрисидаги ва жамоат бирлашмалари тўғрисидаги қонунларда ҳам.

Хўш, бу қайси қонуннинг камчилиги? Аввалги мисолимизда бўлганидек, биз яна фуқаролик, маъмурий, меҳнат қонунчилигининг номукаммаллигига дуч келдик. Демак биз хусусий, жорий қонунларнинг ҳаётийлигини ва самарасини таъминлашимиз учун энг аввало ижтимоий воқелик талабига мос келадиган фундаментал, асосий қонунларни ишлаб чиқишимиз, уларни янги мазмун билан бойитишимиз зарур. Бу ўринда биз «Ўзбекистон Республикасида ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни ҳозирча қабул қилинмаслиги керак, деган фикрни айтмоқчи эмасмиз. Аксинча, бу жуда зарур Қонун. **Лекин бу Қонунни амалга ошириш учун, аввало Ўзбекистон Республикаси меҳнат Кодексини, айниқса «Граждалик Кодексини», маъмурий-ҳуқуқий муносабатларни тартибга солувчи Қонунлар мажмуасини ишлаб чиқиш лозим. Ана шундагина бу Қонун тўлиқ турмушга тадбиқ этилиши мумкин.**

Айниқса, давлатимиз идора ва ҳокимият органлари томонидан ҳар бир корхона, ташкилот, муассаса ва бошқа ишлаб чиқариш бўлинмалари ногиронларни белгиланган меъёрлардан кўп қабул қилса ва иш билан таъминланса, бу корхона, ташкилот ва муассаса учун маҳаллий органлар ҳар хил имтиёзларни, ҳатто тўлиқ асосда солиқ тўлашдан озод қилиш, фоизсиз кредитлар бериш ва катта-катта қулайликларни яратишни Қонун лойиҳасида айнан бир модда сифатида кўрсатиб ўтиш зарур. Қолаверса ногиронлар турмушнинг ҳамма жабҳаларида тенг ҳуқуқларга эга бўлишлари учун, ҳатто улар фаолияти билан боғлиқ бўлган ҳужжатлар, ахборотларни давлат, жамоат идора органлари буларнинг қонуний талаблари асосида ўз вақтида бермаганлиги учун жавобгарлик формалари ўрнатилиши керак.

Орол ЭРНАЗАРОВ,
Ўзбекистон Республикаси адлия вазирлиги бўлими бошлиғи, ҳуқуқшунослик илмлари номзоди.

Ҳожи-Мурод ИСОҚОВ,
шу вазирликнинг бош маслаҳатчиси, ҳуқуқшунослик илмлари номзоди.

Омборлар тўлмоқда

ХАЛҚИМИЗДА «Қиш ғамини ёзда е», деб бежиз айтмайдилар. Шу кунларда Тошкент шаҳар деҳқончилик саноат мажмуига қарашли 2-мева-сабзавот комбинатида иш қизғин: қиш фаслида пойтахт аҳолисини сифатли маҳсулотлар билан таъминлаш учун комбинат жамоаси катта фаолият кўрсатмоқда.

Пойтахтимиз вилоятларидан бу ерга сабзавот ва мевалар ортилган машиналар кетма-кет қатнаб турибди. Олтой ўлкаси ва Польшадан келаётган вагонлардан картошка тушириб олинмоқда. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг каттагина қисми шу ернинг ўзиданоқ савдо тармоқларига сотиш учун тарқатилмоқда.

Мутахассис усталар музлатиш мосламаларини созлашни тугатдилар ва комбинат омборларига қишда сақлаш учун пиёз, картошка, мевалар ва бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари келтирила бошланди.

Консервалаш -узлуксиз технологик линиялари қисмларининг хизматчилари қиш мавсумига қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш ва тайёрлаш бўйича йиллик режаларини якунлаш арафасидалар. Шиша идишларга икки юз тоннадан ортиқ томат шарбати, томат паста, тузланган помидор ва карам жойланди, шунингдек мингга яқин идишда қулупнай мураббоси, сирқаланган саримсоқ тайёрланди.

Юқоридаги мева-сабзавот комбинатининг омборларига қиш фасли учун сақлаш мақсадида қирқ минг тоннага яқин картошка, пиёз, мевалар, сабзавот, карам ва полиз маҳсулотлари келтирилиши мўлжалланмоқда.

Бошқа республикалар билан икки томонлама шартномаларда бартер келишувлари ҳам кўзда тутилган. Чунончи, Грузиядан пиёз эвазига цитрус мевалари, Болтиқбўйидан эса карам ва лавлаги алмашиш мўлжалланган.

Тошкент шаҳар деҳқончилик саноат мажмуига қарашли 1, 3, 5 ва бошқа мева-сабзавот комбинатларида ҳам қишга сабзавот маҳсулотларини тайёрлаш ишлари қизғин кетмоқда.

Михаил АВЕРИН.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Агар Сиз Ўрта Осиёдаги энг йирик корхоналардан бири бўлмиш Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилмоқчи ва Тошкент техника дорилфунунида таълим олмоқчи бўлсангиз

8-ТАЖРИБАВИЙ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Бу ерда Сиз учиш аппаратларини йиғувчи-чилангар, механика-йиғув ишлари чилангарлари, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангар, рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг оператори, токарь, фрезерчи, кенг қамровли дастгоҳчи касбларини эгаллаб чиқишингиз мумкин.

Таълим ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

9-СИНФЛАРНИ БИТИРУВЧИЛАР ТАЖРИБА ГУРУҲИДА ЎҚИЙДИЛАР ВА 2 ЙИЛ ДАВОМИДА ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАМДА КАСБ ЭГАСИ БЎЛАДИЛАР.

Бир йиллик гуруҳлардаги 9-синф битирувчилари ишчи малакасини эгаллайдилар.

11-синфни битирувчилар ойига 115—150 сўм миқдорида стипендия олиб ўқийдилар ва 6 ой давомида касб эгаллаб чиқадилар.

Ўқиш даврида ўқувчилар овқат, кийим-бош билан таъминланадилар. Улар Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли пансионат ва профилакторийда дам олиб, соғлиқларини мустаҳкамлашлари мумкин.

Ўқиш вақти меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирганлар Тошкент техника дорилфунунига ўқишга юбориладилар.

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган ва шаҳардан ташқаридаги ўқувчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртига қуйидагича борилади: 10, 23, 27-трамвайлар, 18, 48, 97-автобуслар; 1, 10, 14, 18, 24-троллейбуслар «Ленинград» меҳмонхонаси бекати.

Манзилимиз: 700128, Усмон Юсупов кўчаси, Авиация тор кўчаси, 10-уй. Телефон: 41-57-54.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги

22-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

«кенг қамровли тикувчи» ихтисоси бўйича тажрибавий гуруҳга

1992 йил учун қўшимча

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1,5 — 2 йил.

Ўрта мактабни битирган ҳамда тикиш-бичишни яхшилаб ўрганиб олишни истайдиган йигитлар ва қизлар қабул қилинади. Йигитлар Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтгандан кейингина қабул қилинадилар.

Ўқиш вақтида 80 сўмдан стипендия тўланади.

Билим юрти маъмурияти шу гуруҳ битирувчиларини ишга жойлаштириш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади.

Машғулотлар — 1992 йил 1 февралда бошланади.

ЗАРУР ҲУЖЖАТЛАР: ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан маълумотнома. 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Кренкель кўчаси, 18-уй («Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси биносининг орқасида).

Транспорт — 9, 18, 21, 24, 26, 47, 57, 60, 72, 81, 92, 115-автобуслар; 2, 3, 16, 23, 25, 28-трамвайлар.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-62-41, 34-01-46.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА ҚАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ «ВОСТОК» ТАЖРИБА-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳри ва Тошкент вилояти иншоотларида ишлаш учун малакали дурадгорлар, бўёқчилар, чилангар-сантехниклар, сувоқчилар, тунукачилар, газ электр пайвандчилар.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Чилонзор даҳаси, 6-мавзе, 47-уй. 86-хонадон. Телефон: 78-29-10 ёки Чилонзор даҳаси, 16-мавзе, 10-уй.

«ГРАНИТ» ЎРТА ОСИЁ МОНТАЖ-ТЕХНОЛОГИЯ БОШҚАРМАСИГА

Самарқанд шаҳрида ишлаш учун алоқа ускуналарининг монтажчилари КЕРАК.

Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли, хизмат сафари харажатлари тўланади.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Қирғиз кўчаси, 10-уй. Телефон: 77-64-49.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» РЎЗНОМАСИНИНГ ИЛОВАСИ

№ 9

ТАБИАТ ВА ИНСОН

Тошкент шаҳар табиатини муҳофаза қилиш комитетининг рўзномаси

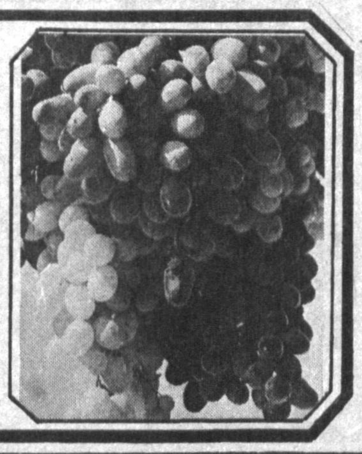

Тошкентда ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва тозалаш икки ойлиги ўтмоқда

Шаҳримни яёв кезганда

КУЗГИ БОҒЛАР

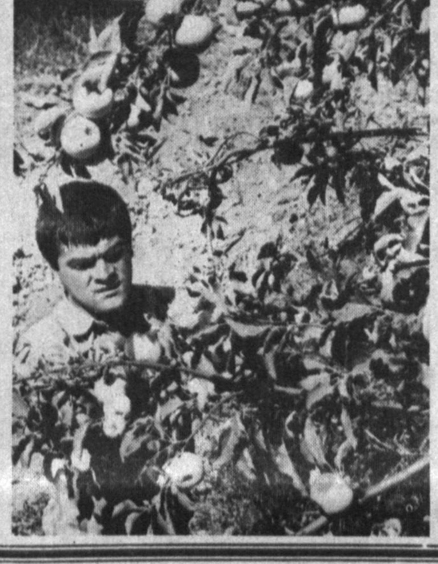

КЕЧ куз.

Юрак ниmaларни қўмсайди бу дамларда? Сизни билмадиму мени боғлар ўз қўйнига чорлайверади. Олмазорлар, узумзорлар, нокзорларда кезиб, маҳзун ўйларга эрк бергиси келади кишининг...

...Болалик ажиб бир давр бўлар экан-да! Қаерда ҳовуз бўлса ўша ерда балиқдек шўнғишиб ётардик. Қаерда мевазор бўлса ўша ерда ҳозиру нозир эдик. Худди чуғурчуқдек ёпирилиб, қўлимизга илинган мевани қарсиллатиб, лабимизни чапиллатиб ҳузур қилиб ердик. Орқамиздан қувлаб чиққан боғ эгасими, қоровулими жавраб қоларди:

— Единглар, единглар, ош бўлсин, устидан сув ичманглар.

— деб эслаб қўядилар ойим. — Ҳар битта дарахтни шундай силаб-сийпардики, одамзод ўз боласига ҳам бунчалик меҳр-муҳаббат қўймаса керак. Биз унинг боғ билан овуниб юришини, бефарзандлигини қаердан билибмиз. Балки бола-чақаси бордир, лекин биз кўрмаганмиз. Бечора жуда хокисор эди, ўрис бўлса ҳам кўп яхши одам эди. Боққа кузда кириб қолганларнинг оғзи очилиб қолар эди. Буки хил-хил олмалар, буки узумлар, ноклар. Худди тишласанг йиғлаб юборадигандек туюларди. Супага, раҳматли Истипон битта шолча ташлаб қўярди. Каттакон лаганда олма-узум турарди. Ким еса:

— Истипон амаки, барака топинг, — деб кетарди. Ўзини камдан-кам кўришарди. Йигит-яланглар ўша супада гапгаштак ейишарди. Бир нима демасди Истипон бечора...

— Ҳозир ўша боғ қани, қаерда? — десам, ойим қўл силтайдилар:

— Боғни айтасан-а, қолибдими, вақти келса одам ўлиб кетяптию...

Барибир ўша боғларни бир куни атайлаб изладим. Тахминан белгилаган жойларимда қушқўнмаслар мағрур турибди. Шу ерда яшовчилардан бирини тўхтатиб, суҳбатга чорладим:

— Отахон, бир пайтлар шу ерларда боғ бўлган эканми?

— Қайдам, болам! — бош чайқади чол. — Асли бу ерлик эмасман.

— Дов-дарахт кўпу, нега мевалиги йўқ, отахон? Кесиб, ўрнига ўтқазса бўлмайдими?

— Кесиб кўр, давлатдан ўлгунингча қутилмассан. Жарима тўлайвериб тинканг қурийди. Ана, — чол Қорасувнинг у бетидаги шафтолизорга имо қилди, — эгасини безорижон қилишди. Бечора шу ерлик болаларнинг дастидан бир донасини ёлчиб еёлмайдию, бошида қанча ғалва. Боғ қилган киши бойиш учун эмас, дастлаб худо йўлига кўчат экади.

— Шу ерларда Истипон деган кишининг боғи бўлган эканми?

— Эшитгандек бўлувдим. — Отахон бирдан жонланиб кетди, — лекин Инжиқободдаги боғларни билардим. Войбу, ана ҳосилу, ана боғ! Эгалари биқиларди. Қиши билан мевахўрлик эди-да, Дастлаб қўни-қўшнини сийлашарди бир пақир-икки пақир мева билан. Сотишса кейин сотишарди. Сотишмасди ҳам. Еру кўк мева, биров сотгани андиша қиларди. Қиши билан мевахўрлик эди-да, болам. Шунинг учун ҳам илигимиз тўқда, — чол оғзини катта очиб жилмайди...

Қўшиқчи шоиримиз Пўлат Мўмин бир суҳбатида Самарқанд Дарвозадаги санъатимиз юлдузи Ҳалима опанинг, Белдоштепада Ойбек домланинг боғчалари борлигини айтиб қолувдилар. Худди шундай Қозирободда, Яланғочда, Чилонзорда боғлар сероб экан. Эслашга арзигулик экан, демак росмана боғ бўлган экан-да! Ёки Абдулла Қодирий раҳматлининг боғи-чи?...

Мен осмонўпар бинолар орасида ҳаккам-дуккам ночоргина ўсаётган ўрик, олчаларни кўрганимда юқоридаги гаплар ёдимга тушади. Юнусобод даҳасининг бошланиш қисми, Шаҳристон маҳалласидаги боғ-роғларни, Абдулла Набиев номли маҳалла кўчаларидаги олмаларни кўрганимда, Чилонзор даҳасидаги хонадонларда ёқутдек гилосларга ҳавас билан боққанимда юқоридаги гаплар кўнглимдан ўтади. Ҳамонки кўча бўйларига мевали дарахт экиш мумкин эмас экан, нега уйлар орасидаги майдонларга экмаймиз? Қачонгача мева-чева қимматлиги, болаларимиз витаминсиз ўсаётганлигидан шикоят қиламизу, ўзимиз бирон-бир ишга қўл урмаймиз? Бир парча еримизга гул экиб, фалон сўмдан сотишнинг пайидан бўламиз?! Бу билан тирикчилик манбаининг бири бўлган табаррук касб — гулчиликка тош отмоқчи эмасман. Гул бир кунда сўлийди, лекин ҳар куни еб-ичиш керак...

Мен яна шаҳрим қучоғидаги ҳа-ҳа, шаҳрим қучоғидаги кузги боғларда сайр қиламан деб ўйлайман. Чунки табиатнинг эрка болалари — тар мевалар жисмимизга жон бағишлашини ҳаммамиз биламиз. Бу жон эса мевали дарахтларда битади, иҳотазорларда эмас.

Шарбат томган кузги боғлар, нега шаҳримни тарк этдингиз? Шу онда қулоғимга садо эшитилгандек бўлади:

— Мен тарк этмадим, шаҳарни, мени тошбағирлик, очкўзлик, таъмагирлик, лоқайдлик қувиб юборди.

Ўйнаб учаётган япроқлар шитирлашиб, «Ҳа, шундай» деяётгандек...

Ҳозирги Қорақамиш иккинчи даҳа, тўртинчи мавзесини биз Наркомат деб атардик. Нега шундай аталишини билмасдик. Салкам бир гектар келадиган олмазор билан мовий сувлари жимирлаб ётадиган кўл бизни ўзига тортарди. Олмазор, айниқса, кузда ажиб, минг тусда бўлиб кетарди. Сап-сариқ япроқлар ана узиламан-мана узиламан деб турарди. Олмалар қуюқ мезонлар илашган шохларда осилиб турарди. Бир ёни қирмизи, бир ёни симобий тусда товланиб турган олмани ким егиси келмасди! Қўл узатгудек бўлсак ҳар ерда ҳозирнозир фаррош Маруся хола қўлидаги бўйи ўзининг бўйидан баланд супургисини ўқталиб пўписа қиларди:

— Ҳой, шумтакалар, шохларини синдирманглар! Ҳали келгуси йили кузда ҳам келасанлар.

Ҳозир ўша боғдан қолса ўнинчи номерли шифохона ҳовлисида (Улуғ Ватан уруши қатнашчилари учун госпиталь ҳозир) беш-ўн туп олмаю қулоқларимиз остида жаранглаб Маруся холанинг танбеҳи қолди...

Дадам раҳматли ҳар гал шаҳарга тушганларида ҳозирги Абдулла Набиев номли Собир Раҳимов район кашшофлар ва ўқувчилар уйига ишора қилиб:

— Мана шу атрофларда Истипоннинг боғи бўларди. Барака топгур, ўриснинг бунақа боққа меҳрибон бўлганини ҳали кўрмаганман, — деб қўярдилар. Кейин қўшиб қўярдилар: Сенинг оғзинг тегмаган. Акаларинг еган ўша боғдаги мевалардан.

Истипон — Степан Григоричми, Говриличми ким билсин якка-ёлғиз яшаган экан. Урушдан кейин шу ерларга ариқ кавлаб, сув келтириб ажойиб боғ қилган экан. Боғ эшиги доим очиқ экан. Далага, ишга кетаётган хотин-халаж, бола-бақра шу боғдаги каттакон супага ўтириб ҳордиқ олар, бир пиёла чой ичиб кетар экан. Ҳамма Степан амакини дуо қилар экан.

— Ҳамманинг дуосини олди, бечора,

Толиб АБДУЛЛАЕВ.

СУВ — ҲАЁТКУ!

ОДАМЛАРГА ҳайронсан. Улар шу қадар лоқайдлашиб кетишаяптики, оқар сувнинг тақдирига ҳам қизиқмай қолдилар. Сувга келтирилган зарарнинг ўрнини ҳеч нарса билан қоплаб бўлмаслигини ўйлашмайди.

Биз асосан, сув таркибини текшириш билан шуғулланамиз. Аниқлашимизча, шаҳримиз анҳорларига оқиб келган сув икки карра ифлосланиб чиқаётган экан. Бунга ажабланаётгандирсиз. Афсуски, шаҳримизда об-ҳаётга ўта ҳурматсизлик билан қараётганлар кўп.

Шундай ҳам, бугунгача табиатдан устун келиш ҳаёли билан яшадик. Ундан фақат фойдаланишни кўзладик. Оқибатда, ҳатто ҳаёт манбаи бўлмиш сувни асраш учун эҳтиёж туғилди. Бу ҳаётмамотимизни ҳал қиладиган муҳим масаладир.

Бир вақтлар шаҳримизнинг барча ариқларидан оқувчи сувлардан ичса бўларди. Бугун эса уларда чўмилиш ҳам хавф туғдиради.

Бунинг боиси нимада? Шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг масъул ходимлари томонидан Салор канали сувининг ифлосланиш сабаблари аниқланди. Ўнга яқин корхона канални турли чиқиндилари билан «таъминлаб» келаркан.

Ўрта Осиё кабель заводи, Тошкент қишлоқ хўжалиги машиналари ҳамда вино заводлари бу борада анча «тажриба» тўплашибди. 1991 йил январь ойида Тошкент вино заводи ходимлари Салор каналига 200 килограмм қора мой ташлашган. Ўрта Осиё кабель заводи ишчилари бир йилда уч марта чиқиндиларини каналга улоқтиришган. Ўтган йили Салор канали сувидан йил бўйи саккиз хил зарарли моддалар аримаганлиги тасдиқланди. Озиқ-овқат, сабзавот маҳсулотларидан тортиб, нефть, нитрат ва амоний азоти каби кимёвий моддаларгача сув билан қўшилиб оқди.

Салор канали сувини ифлослантирувчи манбалар — Ўрта Осиё кабель заводи, Тошкент қишлоқ хўжалиги-машинасозлиги заводи, Тошкент вино заводи каби корхоналардан ундирилган жарима миқдори 160 минг сўмни ташкил этди. Ўзингиз ўйланг, жаримага тўланган маблағ шу корхоналарда ишлаётган ишчи ва хизматчиларнинг ҳақлари эмасми? Қачонгача ходимлар ризқининг совурилишига масъулиятсиз раҳбарлар йўл очиб берадилар? Бундан ташқари ота-боболаримизнинг сувни нақадар эъзозлаганлари барчага аён-ку! Шунча йил равон ва тоза оққан сув бизга етганда ифлосланади-ми? Ахир бу — ҳаётбахш сув-ку!..

Матлуба АЗИМОВА, шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети ихтисослаштирилган аналитик назорат бўлими бошлиғи.

ХХI АСР ОСТОНАСИДА

Ҳаёт қадим эрур...
Йигирма аср
Ўлчолмайди унинг бўйи-қадини.
Бошидан ўтказди поклик ва қаср.
Ҳалолу ҳаромдан битди хаддини.
Энди йигирма бир остонасида,
Ўн қадам қолганда буюк дийдорга,
Ушбу коинотнинг хос хонасида
Термулиб турибман мусаффо қорга!
Ҳа-да, айнимаган ёлғиз қор қолди,
У ҳам заҳар бўлар сувга айланса...
Элларда инсонлар елга зор қолди,
О, сен ўз асримиз!
Одил ва разил,
Инсонга эрк бердинг,
қулатдинг шоҳни.
Энди табиат ҳам қилмоқда «ҳазил»,
Қайга сиғдирасан бунча гуноҳни?!
Ўрнига не бердинг?..
Ўрнига бўшлиқ,
Эътиқод эриди йил ҳовуридан
Ҳаёт қаҳри қаттиқ,
тепкилик, муштлик,
Қўрқаман олддаги бўш зовуридан!
Кеча бу оламда кўз очган гўдак
Заҳар ютаётир она кўксидан.
Сенми, фарёдини тиймаган, юрак,
Сенми, онанзор — аччиқ ўксиган!
Беш миллиард нонхўрмиз!
Ўз онасини —
Ўзи талайвериб ногирон этган.
Санамоққа ожиз йил, санасини...
Ўзимиз —
Қутлуғ Ер бошига етган!
Эй, инсон, валламат, этагингни йиғ,
Оғиз кўпиртирар қуруқ сафсата.
Ҳар ниҳол Ер учун майли бўлсин тиғ,
Ерингга бир эмас юз тупин қада!
Дон соч,
ер кўксини, ҳиммат қил, юмшат,
Гул ўтқаз,
ўтганнинг кўзи яшнасин.
Қаршингда турмасин дев бўлиб даҳшат,
Булоқлар аритсин диллар ташнасин!
Донсиз хонадонда қуш ҳам учмайди;
Ишга саратонда ачиса қўлинг!
Дамсиз коптоқ каби Ер ҳам пучмайди!
Демак, у асрга тушмайди йўлинг?!
Бебошвоқ Ватанга ўғилмиз, қизмиз,
Тайёр буйруқларга қолган кўникиб,
Енбошга ўгирилмас тош ҳам измсиз,
Бекордан бўлмайди ҳеч бирииг икки?!
Танбал кимсалардан мадорим қуриб,
Ниятим йўқотиб, хорлик сезаман.
Келажакка маҳзун кўз тикиб туриб,
Мунис Ватандошга зорлик сезаман!
Ахир яшаш қадим, Ҳаёт ҳам қадим,
Йиллар асрларга бўлмасми сабоқ.
Ташлагани сари одам минг одим,
Нега ортаверар яна минг жумбоқ?!
Йиллар кечар экан, эй, доно одам,
Нега, нега ахир ҳушёр тортмайди?
Зиқналар камайиб, кўпаймас хотам,
Ғазил йўқолмайди,
софлик ортмайди?!
Ўғил кўрганида қадим боболар,
Ҳовли этагига юз терак экган.
Уларнинг удуми бўлсин сабоқлар,
Бу ахир, зурёдга соф ният экан!
Ҳаёт қадим эрур, яшаш ҳам қадим,
Янги асрга юр, Сайёрадошим.
Ният ҳалол бўлсин, пок бўлсин одам!
Қутлуғ қадамингга тикканман бошим!
Ўн қадам нарида —
XXI аср,
Дийдорга интилиб қўяйлик қадам.
Ортимизда қолсин ҳаром ва қаср,
Ўз тоза асрингни шарафла, одам!!!

САЙЁР.

Акс садо

НЕГА БЕЭЪТИБОРМИЗ?

МЕН «Тошкент оқшоми» рўзномасининг мухлисиман. Унда шаҳримизнинг бугунги аҳволи ва келажаги тўғрисида куюниб ёзишади. Айниқса, рўзноманинг 20 август сонида ёритилган Т. Убайдуллаевнинг «Тошкент учун жонимиз куйсин» мақоласини ўқиб, таъсирландим. Мақолада шаҳримиз гўзаллигини сақлашдек муҳим масала кўтарилган.

Мен шаҳарнинг Сағбон кўчасида тураман. Ёшим саксонга борди. Шаҳар ариқларидан оққан зилол сувларни кўрганман. Бугун уларни қўмсашимиз қолди, холос. Кайковус анҳори бизнинг маҳалла ҳудудидан оқиб ўтади. Илгари шу анҳорнинг ёнида йўл бўлиб, одамлар мол етаклаб, Чиғатой дарвозасидан Тахтапулгача боришарди. Энди йўлнинг ўрнини иморатлар эгаллади. Оқибатда ҳамма ахлатини, ҳатто мағзаваларини сувга оқизадиган бўлди. Ажаб, одамларга нима бўлган ўзи?! «Оқар сувга туфлама, гуноҳ бўлади», деб бизнинг ота-боболаримиз айтишган-ку! Нега амал қилмаймиз.

Шунингдек, йўл ёқаларида ахлатлар уюлиб ётади. Автобус қатнови кўпайган вақтда йўловчилар жуда ноқулай аҳволга тушишади.

Шаҳримизда йўлкалар жуда бетартиб қурилган. Сағбон кўчасининг баланд кўпригидан Сариқсув тор кўчасигача борган йўлак билан машина қатнайдиган катта йўл орасида фарқ йўқ, деса бўлади. Йўлнинг 11-ўрта мактаб билан 81-болалар боғчасига кирадиган томонга қурилиши керак бўлган йўлак бошқа томонга қуриб қўйилган.

Шаҳримизда шундай жойлар борки, худди атайлаб асабингга тегишаётганга ўхшашади. Қаранг, фарзандларимиз билим ва тарбия олишаётган 11, 24-ўрта мактаб ҳовлисининг бир чети, 81-191-болалар боғчаларига кираверишдаги бекат атрофи ахлатхона! Буни қандай тушуниш мумкин? Магазин ва шифохоналардаги арзимаган нотозалик учун жарималар солинади. Бу масъулиятсизлик учун мутасадди ташкилот раҳбарларига нега чора кўрилмайди?

Умуман, шаҳримизни кўркам, обод тутиш, ундаги салбий ҳолатларни бартараф этиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир.

Фахриддин НУРИДДИНОВ, Собир Раҳимов районидаги «Октябрь 40 йиллиги» маҳалла комитети аъзоси, меҳнат фахрийси.

ЎЗИМИЗГА ҚАСД ҚИЛМАЙЛИК

ЎТГАН ойда Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети томонидан аввалги назорат натижаларининг қандай бажарилаётгани қайта кўриб чиқилди. Ҳавога заҳарли чиқиндиларни чиқариш, сув ҳавзаларини ифлослантиришни камайтириш борасидаги зудлик билан режалаштирилган тадбирларни амалга ошириш қай даражада эканлиги яна бир бор назоратдан ўтказилди.

2-темир бетон маҳсулотлари заводида ёғочни қайта ишлаш цехидаги ҳаво тозалагичлар тузатилмасдан, яроқсиз ҳолатда ишлатилмоқда. Пайвандлаш бўлакларида эса заҳарли чиқиндилар тозаланмаяпти. Бетон қоришмаси тайёрлаш (участкаси)да (Бектемир райони), цемент цехида, биринчи цехда ҳавога цемент чанги белгиланганидан анча ортиқ даражада чиқмоқда. Чанг тозалагич қурилмалари мунтазам текширишдан ўтказилмаяпти, комитетимиз томонидан белгиланган тадбирлар ўз вақтида ишлаб чиқаришга татбиқ қилинмаяпти.

Қўйлиқ асфальт-бетон заводи саноат зонасида жойлашган бўлишига қарамасдан ҳимоялаш-санитария қоидаларига риоя қилинмайди. Ваҳоланки, турар жой бинолари заводдан бор-йўғи 400-500 метрлар чамаси нарида жойлашган. Завод ҳавони булғанишига ўзининг «муносиб ҳисса»сини қўшиб келмоқда: чиқарадиган заҳарли чиқиндилар ҳар йили 460 тоннага етиб, ҳатто ошиб кетмоқда. Бу ҳаво тозаловчи қурилмаларнинг етарли даражада ишламаслиги оқибати, албатта. Йўл қўйилган камчиликларни тезроқ тугатиш мақсадида комитет ўз тавсияларини берди.

«Главташкенстстрой» 1-темир бетон заводининг бетон қоришмаси тайёрлаш бўлагидаги цехларда технологик жиҳозлар бузилган ҳолатида ишлатилмоқда. Ҳаво ўтказгичлар, вентиляторлар, бошқа мосламалар, маҳкамланмаган. Оқибатда ҳавога заҳарли чиқиндилар нормадагидан ортиқ чиқиб кетмоқда.

Бундай лоқайдлик, эътиборсизлик, ўз вазифасига ниҳоятда совуққонлик билан қараш ҳолатлари «Иргидромаш» тажриба заводида, Бектемир мотор заводида, Тошкент вилоят онкологик диспансерида, «Ташгоргрузтранс» концернида ва шунга ўхшаш қатор корхоналарда ҳам учради.

Ташкилотлар, корхоналар раҳбарларига тегишли миқдорда жарималар солинди. Айримлари устидан эса тайёрланган материаллар Ҳамза, Бектемир районлари маъмурий комиссияларига жўнатилди. Мабодо бу чоралар ҳам кутилган натижани бермаса, у ҳолда жиноий иш қўзғатишга мажбур бўламиз, албатта.

Агар рақамларга мурожаат қиладиган бўлсак, манзара қуйидагича:

—103 саноат корхонасининг 570 чиқинди чиқариш манбалари назоратдан ўтказилди;

— 1510 чиқинди манбаи, 419 заҳарли моддалар чиқарадиган қурилмалар текширилди;

— 14 мансабдор шахс устидан материаллар текшириш ва жавобгарликка тортиш учун район маъмурий комиссияларига юборилди;

— сувни муҳофаза қилиш қонунчилигини бузганлиги учун 40 ташкилот раҳбарига жарима солинди;

— табиатдан фойдаланиш меъёрини бузгани учун «Узбексельмаш» заводи қошидаги «Куёвчи» кооперативи ҳамда Қўйлиқ темир-бетон заводи устидан материаллар прокуратурага оширилди;

— Тошкент трактор заводи, Сирғали темир-бетон маҳсулотлари заводи, «Таштекстильмаш» заводи ва «Тошкент» бирлашмасидан сувни ҳаддан ортиқ ифлослантиргани учун 13000 сўм ундириб олишга қарор қилинди.

Ҳақли бир савол туғилади: табиатни муҳофаза қилишга жиддий ва астойдил киришишнинг вақти келмадимикан? Корхона раҳбарлари иқтисодий ишлари, режалари билан бир қаторда, экология учун ҳам жавоб беришлари шарт қилиб қўйилса бўлмайдими?

Табиатни муҳофаза қилишга амал қилмаслик оқибатида йўл қўйилган лоқайдликлар, хатолар оқибатини миллионлаб сўм жарима боса оладими? Ахир табиат борасидаги эътиборсизлигимиз — ўзимизга қасд қилишимизку!?

Улжа ОТАҚУЛОВ, Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи.

БИЗГА ҲАМ БОҒЛИҚ

ШАҲРИМИЗ ҳавоси шу қадар бузилиб кетганки, нормал шароитда нафас олишимиз қийин бўлиб қолди. Чунки, шаҳарда транспорт қатнови катта. Асфальт йўллардан кўтарилаётган чанглар иқлимимизни бузаётир.

Бугунги кунда кўчалар тоза-озодагарчилигига етарлича эътибор берилмаяпти. Фаррошлар ҳам кўчани саҳарлаб эмас, одамлар ишга чиққанларидан кейин нари-бери супуришга одатланишган. Натижада улар ҳеч нарсага улгуришмайди. Бурчак-бурчакларда чиқиндилар уюлиб қолади. Узоқ туриб қолгач эса ўзидан қўланса ҳид чиқара бошлайди. Афуски, шаҳримизда бу ҳолатга ҳар доим дуч келиш мумкин.

Шаҳар ва район ижроия комитетлари ободончилик бўлимининг ишчи ва хизматчилари ўз вазифаларига масъулият билан ёндошишлари зарур. Бундан ташқари, шаҳримиз ҳавосининг мусаффо бўлишини таъминлаш ўзимизга ҳам боғлиқ.

Шариф ТУРДИХЎЖАЕВ, уруш ва меҳнат фахрийси.

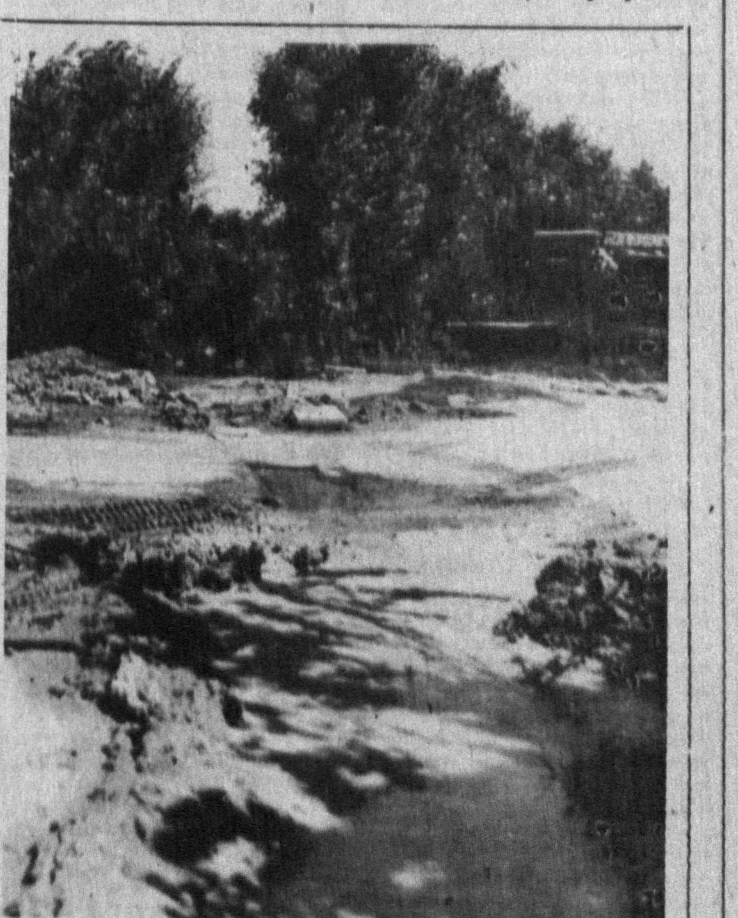

Табиат тўрт унсурдан иборат деймиз. Ернинг тозалиги, сувнинг покизалиги, дарахтларнинг яшиллиги ҳавонинг мусаффолигини таъминлайди. Сиз кўриб турган суратда униси ҳам, буниси ҳам кўринмайди. Табиатга инсоф билан муносабатда бўлиш бу манзара «ихтирочилари»нинг хаёлига ҳам келмаса керак.

Ўктам Шарипов сурати.

ТИКАНДАН ГУЛ УНСИН

- Табиат — мўъжизалардан иборат.
- Табиат — билимлар хазинаси.
- Олға интилиш табиат қонунидир.
- Инсонни табиат яратгани учун ҳам, у табиат олдида доимо қарздор.
- Табиат зарранинг ҳам қадрини билади.
- Ҳаёт эскиртганини табиат янгилаб туради.
- Табиат тикандан ҳам гул очишни талаб қилган.
- Қушлар табиатнинг зебу зийнатларидур.
- Табиат доимо ҳақиқатчи, шунга кўра унга қарши бориб бўлмайди.
- Табиат хатони кечирмайди.
- Табиат розилигисиз ўзлаштирилган нимаики бор, маҳсул бермайди.
- Табиат муқаддас, унга лоқайдлик гуноҳ.
- Табиат йўқотганини тиклаб бўлмайди.

Матлуба УЛУҒОВА тайёрлаган.

ЖАМҒАРМАГА УМИД БОҒЛАБ

ҚАНДАЙ қилиб шаҳримизнинг экологик аҳволини яхшилашимиз мумкин? Бошқа республикаларнинг пойтахт шаҳарлари, масалан, Олмаота, Киев, Минскда очиқ сув ҳавзаларига оқизиладиган зарарли оқавалар манбаининг сони атиги 4 та бўлса, бизда бундай манбалар 53 тани ташкил этади.

Турли корхоналардан ҳавога кўтариладиган зарарли моддалар миқдори йилига 400 минг тоннадан иборат бўлаяпти. Бу киши бошига 195 килограммга тўғри келади. Бундан ташқари Ўзбекистон Олий Кенгашининг Раёсати, Ўзбекистон Вазирлар Кенгашининг 1989 йил 23 ноябрь 414 сонли «Тошкент шаҳар аҳолисининг ҳаётий шароитини тубдан яхшилаш учун қилинадиган навбатдаги вазифалари ва шаҳардаги тарихий обидалар жойлашган мавзеларни 1991—1995 йилларда мўлжалланган таъмирлаш ишларини жадаллаштириш тўғрисида»ги қарори ҳали бажарилгани йўқ.

Шаҳардаги экологик вазиятни тубдан яхшилаш йўлларидан бири, табиий бойликлардан фойдаланишда ва атроф-муҳитни ифлослантиришга қарши самарали иқтисодий омил яратишдир. Фақатгина тарғибот-ташвиқот ишлари билангина аҳволни яхшилаб бўлмайди.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамғармаси фақатгина экологик муаммолар ечимига сарфланади. Демак, шу жиддий муаммоларни ҳал қилишда ёрдам беради, деб ўйлаймиз.

Муборак ХОНХЎЖАЕВА.

ЖАМОАТЧИЛИК ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Умида КАРИМОВА, Надежда ПАНЯКШИНА, Тўлқин РАСУЛЕВ, Темур УБАЙДУЛЛАЕВ, Сергей УТКИН, Муборак ХОНХЎЖАЕВА.

МУҲАРРИРИЯТ МАНЗИЛГОҲИ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй. Телефонлар: 33-45-84, 32-58-85.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ КОМИТЕТИНИНГ МАНЗИЛГОҲИ: 700078, Намойишлар хиёбони, 5-уй. Телефон: 44-54-96.

Ражаббой ОТА ТУРК

ОСМОННИНГ ЭГАСИ

Қисса

— Билмайсан, билмайсан сен! — У икки қўллаб Эркинни бўғди. Боланинг ориқ, кучсиз панжалари Танбалнинг билагига тирмашди. Икки-уч дақиқа ўтар-ўтмас, беҳол, жонсиз тана қумга ағанаб тушди. Танбал шунгача ҳам не ҳол юз берганини билмай, Эркиннинг оқарган юзига тикилиб турди-да, сўнг телбавор бўкирди, жасадни таталади...

* * *

ҚУЁШ ботиб келар, баланд барханларнинг сояси бирибиридан ошиб, узун қора йўл ҳосил қилган, Танбал Эркиндан бир қадам нарида ҳайкалдек қотиб турар эди.

— Ниятимга етдим, — ниҳоят, руҳсиз пичирлаб тилга кирди у, — урадиганим, бўғадиганим сен экансан-да, бадбахт... — Танбал Эркиннинг жасадини қўлига кўтарди-да, ботаётган қуёш томон юрди.

— Ма, ол, гуноҳкор бандангни, ўзинг билан олиб кетда, куйдир, тафтингда эрит... — у чўкиртакка қоқилиб йиқилди, пешонаси мурданинг очиқ қорнига тегиб, сапчиб тушди. Яна телбавор қичқирди. Кийимларини юлиб отди, этигини ечди, оппоқ сурп иштонда қумга ботиб-ботиб қочди. Узоққа кетолмади, қайтди. Туйқус Эркиннинг устига қум торта бошлади. Кўмди. «Қабр» остидан Эркиннинг бармоқлари чиқиб қолди, сезмади. Ҳансираб атрофни кузатар экан, кимса кўрмагач, бир зум нафас ростлаган бўлиб беихтиёр дўппайган қумга тикилди. Хаёлига қуюндек ўралашган узуқ-юлуқ тиловат сўзларни бошламай туриб, Эркиннинг бармоқларига кўзи тушди-ю, эти жимирлаб кетди.

— Йўқ, Эркин, йўқ, мени тинч қўй энди! — у бора солиб, боя юлиб отган кийимлари орасидан белбоғини топди-да, пичоғини қинидан суғурди. Почасини кўтариб қоп-қора жун босган оёғини қирди. Ўткир тиғ жун аралаш терисини кесиб оёғи қип-қизил қонга беланди.

— Уф, — у пичоқни қумга санчиб-санчиб, гўё қайраган бўлди, — меникимас, бегона... бу! Ўтмас, Танбалдек кунда! Билмапман, кўрман, қизилнинг пичоқлари ҳам ўтмас бўлибди! — пичоқни улоқтирди-да, Эркиннинг очиқ бармоқларидан ушлаб тортди, жасадни қумдан суғуриб олди.

— Нимангни яширай, кўммайман сени, сени бармоқларинг ўлдирди, мана шу, мени уқалаган бармоқларинг, тилинг ўлдирди... ўлдирди! — қумга мук тушиб, ўкраб йиғлади.

* * *

ЭРТАСИ чошгоҳ маҳал раис, ортидан болаларнию қуриган янтоқ ғарамларини ташишга юк машиналари етиб келди.

Ҳамма жим. Болалар ташқарида, Танбал якка ўзи чодирда — Эркиннинг мурдаси ёнида.

Раис болалардан воқеа тафсилотини сўради. Синфдошлар бири қўйиб, бири Танбал Эркинга оёғини уқалатгани, саксовулга боғлаб бошидан сув қуйдиргани, якка ўзини чодирга қамаганию ва қийнаб ўлдиргани ҳақида йиғлаб гапирдилар. У сигарет чекиб болаларни асабий тинглар экан, ёнида бирин-кетин тўпланган шофёрларга қарата:

— Нима қиламиз, Эркинни олиб чиқиб, чодирга ўт қўямизми? — дея мурожаат қилди.

— Урамиз, урамиз! — жоврашди болалар.

— Боғланглар! — дея буюрди раис.

Болалар эгилган Танбални ташқарига судраб чиқишди. Икки кун илгари Эркинни боғлашган саксовулга тиркаб арқонлашди.

— Бир, икки, уч! Бошладик! — бирин-кетин Танбалнинг юзкўзи аралаш мушт, тепки туша бошлади.

Танбалдан сўнг болаларнинг «шеф»и — яқинда хизматдан қайтган Малик тунда «бригадир» ётадиган йиғма каравот остидан таёқни топди-да, барини нари суриб:

— Сенлар ҳали салага! — деди. — Уриш мана бунақа бўлади, ўрганинглар...

Ҳотам Танбал кўкси бўйлаб шариллаб оққан қонни, Маликнинг қўлидаги қадрдон таёғи — ҳассани кўра олди, холос. У бир зум ўзига келиб, қон чаплашган киприкларини зўрға очиб осмонга қаради. Осмон баланд, тиниқ, назарида бир улкан қўл чўзилиб, уни тепага чорлар, Танбал эса унинг қиёфасини илғамас, илғаёлмас эди...

Янтоқ ғарамлари ортда қолди. Иккала жасадни ёнма-ён юклаган машина қишлоқ сари йўл олди.

ХОТИМА

БУ ВОҚЕА ҳали-ҳануз хотирда. Ҳар йил ёзда болалар янтоқ чопишга келадилар, янтоқ чопадилар. Болалар янтоқни, янтоқ болаларнида тарк этмади. Марҳум Эркиннинг тенгқурлари бугун ота!

Катталар Танбални қотил, Эркинни фаришта билиб эслашади. Ким билсин, бу воқеани яна қачонгача эслашаркин?

Ёзда, қишда — бутун йил бўйи Қизилқум осмонидан самолётлар учиб ўтишади. Қизилга яқин Саврак[1] аҳли — катталар ҳам, болалар ҳам бунга беэътибор, бахтиёр — ким келади, ким кетади — барибир, улар аллақачон самолётларга кўникишган...

Чўпонларнинг гувоҳлик беришича, Танбал кўз юмган жойда бир овоз ҳукмрон. Улар буни ўз қулоқлари билан эшитганмиш. Кимнинг овози бу, қаердан келади — ҳеч ким билмайди.

...Ойлар ўтди, йиллар ўтди. Ўз сўзи, уй-ёдига эга йигитларнинг соч-соқолига оқ тушди. Чўлда, қишлоқда бўлсин, айтувлик янгилик йўқ. Илгарилари ҳар бир қишлоқ, элнинг Қизилда ўз қудуғи, отари, яйлови бўларди. Кутилмаганда бир дониш (халқ уни зўравон дейди) чиқди-ю, чўлдаги бари тартиб-қоидалар, чегарани бузди. Осмондек, ҳаводек муаллақ, эгасиз чўл ястаниб ётади. Кенг... Келинг, келаверинг! Ишонмасангиз, ўз кўзингиз билан келиб кўринг. Ахир юз бора эшитгандан бир бора кўрган афзал, дейишади-ку. Келинг... Харитадан Ҳотам Танбал деган янтоқчи, саҳройи ўзбек яшаган юрт — Қизилқумни топинг-да, келинг... Уйингиз бўлмаса, Танбалнинг уйи — уйингиз, юртингиз бўлмаса, Танбалнинг юрти — юртингиз. «Тилимчи, тилим нима бўлади:» — деб қайғурманг, Танбал тирик бўлганида, Сизни бус-бутун, ҳатто тилингиз билан қабул қилар, фақат унга ишора, луғатингиздан бир ҳарф ўргатсангиз бас, марҳум бағри кенг, Сизбоп одам эди. Афсус, пешонаға сиғмади. Келинг...

* * *

— ҲОТАМ Танбал қандай одам эди? — бугундир, эртадир кимнингдир бўғзида шу савол. Айтишларича уни жанозасиз[2] кўмишган. Ҳар икки марҳумнинг дафнида тик туриб раҳнамолик қилган раиснинг буйруғи шундай. У кофир кетди. Саврақдаги мусулмон қабристонида бир кофир ётибди.

— Ҳотам Танбал қандай одам эди!

Бугуннинг овози:

— ...

Эртанинг овози:

— ...

ИЗОҲ: Танбал ўлими олдидан хизматдан қайтган навқирон Маликнинг келбатига тикилиб (бу — ўша, янтоқ фаслида кўнглидан кечгани) «бештагина аскарим бўлса, шуларга бош бўлсам — у Қизилни девор билан ўрасам, аскарларимдан бирини Мағриб, бирини Машриқ томон чегарага қўйсам... яна Қизилнинг осмони ҳам ўзимники бўлса-ю, ким учса, мендан сўраб учса» — деб орзу қилган эди. Марҳумнинг сўнгги тилагини унутиб вақтида қаламга олмаганим учун унинг руҳи — ёдидан узр сўрайман.

1989 йил март.
Москва.

1. Саврак — қишлоқнинг номи.
2. Одатга кўра ўз жонига қасд қилган мусулмон жанозасиз дафн этилади.

(Охири. Бошланиши рўзноманинг 214, 215, 217-сонларида).

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!
«Тошкент оқшоми» рўзномасининг навбатдаги сони 14 ноябрда чиқади.

Муҳаррир ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАРНИ ИЖАРАГА БЕРИШ ИДОРАСИ

ҚИЗИЛ ЯРИМ ОЙ ЖАМИЯТИ БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

1991 ЙИЛ 18 НОЯБРДАН БОШЛАБ

«БИР ТОМЧИ ҚОН — ҲАЁТ ҚУЛТУМИ» шиори остида
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР НАМОЙИШИНИ ЎТКАЗАДИ.

«ШАРҚ» КИНОТЕАТРИДА
18—21/XI да — АГАР СОҒЛОМ БЎЛАЙ ДЕСАНГ.
22—24/XI да — ҲОДИСАЛАР МАРКАЗИ.
«ВАТАН» КИНОТЕАТРИДА
18—21/XI да — ЎЗБОШИМЧАЛИК БИЛАН ДАВОЛАНИШНИНГ ЗАРАРИ.
22—24/XI да — ЕНГИЛТАКЛИК ОҚИБАТИ.
ЛИСУНОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
18—21/XI да — ДАРДИНГНИ ОЛАЙ.
22—24/XI да — ҲАЁТ ВА ЎЛИМ ОРАСИДАГИ БЕШ ДАҚИҚА.
«МОСКВА» КИНОТЕАТРИДА
18—21/XI да — ЕНГИЛТАКЛИК ОҚИБАТИ.
22—24/XI да — ЙЎЛДАГИ ЁРДАМ.
«НУКУС» КИНОТЕАТРИДА
18—21/XI да — ЎЗБОШИМЧАЛИК БИЛАН ДАВОЛАНИШНИНГ ЗАРАРИ.
22—24/XI да — АГАР СОҒЛОМ БЎЛАЙ ДЕСАНГ.
«ФУРҚАТ» КИНОТЕАТРИДА
18—21/XI да — ҲАЁТ ВА ЎЛИМ ОРАСИДАГИ БЕШ ДАҚИҚА.
22—24/XI да — ДАРДИНГНИ ОЛАЙ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАРНИ ИЖАРАГА БЕРИШ ИДОРАСИ.
«Союзреклама» акционерлик жамиятининг «Сарбон» Ўзбекистон реклама агентлиги.

13 НОЯБРЬ СОАТ 10.00 ДА

«АСБОБЛАР ВА ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИ» САЛОНИ БИНОСИДА

«МУРАККАБ ЙЎСИНДАГИ ДОЗАТОРЛАРНИНГ АҲВОЛИ ВА УЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ»

МАВЗУИДА
СЕМИНАР ЎТКАЗИЛАДИ

Маърузачилар — Москвадаги «Измеритель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари.
Барча қизиққан мутахассисларни таклиф этамиз.

Сотиш учун қуйидагилар олинди: ЭР—12Р2 электрография аппарати, баҳоси — 29458 сўм; планшетли СМ—6470.05 устун қуригич, баҳоси — 6250 сўм, ленталарни бўёвчи мослама — макинкер, баҳоси — 3000—4000 сўм; 1ВМ РС ХТ/АТ учун С—4800М1 модели (АТ — 2500 сўм ДВК учун, С—4800М2 модели — 2500 сўм. НГМД ЕС—5323.01 — баҳоси — 880 сўм, «Шарқ» маиший хусусий компьютери — 1400 сўм.

МАНЗИЛИМИЗ: 700096, Тошкент шаҳри, Лутфий кўчаси, 2-уй.
Телефонлар: 78-02-38, 78-02-49 (29, 70, 77-автобуслар; 4, 9-трамвайларнинг «Оқтепа бекати).

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси

КИМЁ ИЛМГОҲИ

лабораториялар бўйича
бўш лавозимларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

микроўғитлар — катта илмий ходим, илмий ходим, кичик илмий ходим;
токсикология — катта илмий ходимлар (2), кичик илмий ходим;
экологик кимё, трофология — кичик илмий ходимлар;
азотли ўғитлар ва биоминерал қўшимчалар — илмий ходим.
ТАНЛОВ МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ 15 КУН.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700170, Тошкент шаҳри, М .Горький шоҳкўчаси, 77-уй.

«ОЛМОС» РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ-ЧАКАНА САВДО БИРЛАШМАСИНИНГ

САВДО КОРХОНАЛАРИДА

шартномавий нархларда халқ истеъмол молларини
қабул қилиб олиш ва
сотиш бўйича
воситачилик-тижорат бўлимлари очилди
ДЎКОНЛАРНИНГ МАНЗИЛЛАРИ:
1-«САФСАР» ДЎКОНИ — Пушкин кўчаси, 65-уй. Телефон 33-67-76.
13/2-дўкон — Навоий кўчаси, савдо расталари. Телефон 44-04-77.
20-«ЁДГОРЛИКЛАР» дўкони — Муқимий кўчаси, 22-уй. Телефон 78-55-87.
43-«МАРВАРИД» дўкони — «Правда» газетаси» кўчаси, 77-уй. Телефон 56-47-13.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Давлат нархлар комитетининг 1991 йил 1 октябрдаги 04/43-сонли қарорига биноан

1991 ЙИЛ 1 ОКТЯБРДАН БОШЛАБ

АҲОЛИДАН РЎЗҒОР ЧИҚИНДИЛАРИНИ ТАШИБ ОЛИБ КЕТИШ УЧУН ЖОН БОШИГА БИР ОЙГА 30 ТИЙИН НАРХ БЕЛГИЛАНДИ.
Тошкент шаҳар ижроия комитетининг «СПЕЦТРАНС» ишлаб чиқариш бошқармаси.

КОРХОНАЛАР, КИЧИК КОРХОНАЛАР ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ҲАМДА ФУҚАРОЛАР

ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ҚУРИЛИШ ВАЗИРЛИГИ МАРКАЗИЙ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

электр-газ пайвандчилар, автомобиль, кўприкли, минорали кранларнинг машинистлари ва барча қурилиш ихтисосларига ўқитиш учун

1992 ЙИЛГА
ШАРТНОМА ТУЗИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда (кечки) олиб борилади.
Ўқиш учун нақд пул ва пул ўтказиш йўли билан ҳақ тўланади.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 32-уй.
ТЕЛЕФОНЛАР: 55-36-11, 54-94-87, 54-92-16.

«ЗЕНИТ-7» фирмали техно-савдо маркази

(Чехов кўчаси, 10, метронинг «Ойбек» бекати)

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ҲАВАСКОР СУРАТКАШЛАРГА:

«БЕЛАРУСЬ—912», «ТАВРИЯ—301», «ДОН—103», «АЗОВ» сурат катталатгичларини. Ушбу катталатгичлар уй шароитида ва лаборатория шароитларида қора-оқ ва рангли суратларни чиқариш учун мўлжалланган.

«УПА—514», «УПА—510», «УПА—727» ихчам катталатгичлари мўъжаз хоналарда ва хизмат сафарларида асқотади. Сақлаб қўйиш ёки транспортда олиб юриш керак бўлса уларни ихчам, қулай чамадон шаклига келтириб йиғиш, асло қийналмай тезда ишга ҳозирлаш мумкин. Шундай катталатгичларнинг вазни 10 килограммдан ошмайди.

Қора-оқ ва рангли слайдларни, шунингдек диафильмларни проекция қилиш учун мўлжалланган ДИАПРОЕКТОРЛАРни. Улардан ихчам, «хонаки» кинотеатрларда ёки мактаб, техникум, олий ўқув юртларида, илмий-тадқиқот олийгоҳларида кўргазмали қурол сифатида фойдаланиш мумкин.

«ҚИЕВ—66 АВТОМАТ» диамагазинни проекция қилмай тўғри ва тескари йўналишларда автомат равишда тезкор ўрнини алмаштириш механизми билан таъминланган: «ҚИЕВ—66 УНИВЕРСАЛ» экранда юқори сифатли тасвир ҳосил қилиш имконини берувчи нурли оптик система билан таъминланган.

«ПЕЛЕНГ—500А» ва «ПЕЛЕНГ—500К» позитивлардан ташқари махсус приставка ёрдамида диафильмларни экранга проекция қилиш имконини беради.

«ЭКРАН—3 УНИВЕРСАЛ» ва «ЭКРАН—6 УНИВЕРСАЛ» экранни осиш учун имконият бўлмаган кичик хоналарда фойдаланиш учун жуда қулай. Диапозитивларни ва диафильмларни корпусга мустаҳкамланадиган махсус қурилмани экранда кўздан кечириш мумкин.

КОРХОНАЛАР, ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ МУАССАСАЛАРИ, ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ, ТЕХНИКУМ, МАКТАБ ВА БИЛИМ ЮРТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Дўкондан сурат катталатгичларни ва диапроекторларни нақд пулга ва пул ўтказиб харид қилиш мумкин.

ДЎКОННИНГ ФИЛИАЛИДА КИНО ВА СУРАТ ЖИҲОЗЛАРИНИ СОЗЛАЙДИГАН УСТАХОНА БОР. Филиал қуйидаги манзилгоҳда жойлашган. Халқлар дўстлиги равон кўчаси, 8, метронинг «Комсомол» бекати. Филиалнинг иш вақти: соат 9.00 дан 18.00 гача, танаффус соат 14.00 дан 15.00 гача, дам олиш куни — якшанба.

«Зенит—7» фирмали техно-савдо марказининг иш вақти: соат 9.00 дан 18.00 гача, танаффус соат 13.00 дан 14.00 гача, дам олиш куни — якшанба.

ЗЕНИТ-7

«Зенит—7» фирмали техно-савдо маркази.

«СОЮЗРЕКЛАМА» АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ «САРБОН» ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги

«ЎЗБЕКИСТОН ЮЛДУЗЛАРИ» маркази

«ЮБИЛЕЙ» СПОРТ САРОЙИДА

23, 24 ноябрь соат 15.00 ва 18.00 да

«ТЕМУРЛАНГ» РЕП—РЕГИ БЛЮЗ»

Янги 4-альбоми

қуйидаги таркибдаги

«Болалар»

диско шоу поп-гуруҳини эътиборингизга ҳавола қилади

Тоҳир СОДИҚОВ соло вокал
Баҳодир ПЎЛАТОВ соло гитара
ТОИР ОДИЛОВ бас гитара
Рустам ЗОҲИДОВ зарбали асбоблар
ҲУСАН СОДИҚОВ клавишлар
Гуруҳ режиссёри — ШАРАФ ДАМИНОВ
Бадиий раҳбар — РУСТАМ ЗОҲИДОВ

Чипталар «Юбилей» спорт саройи кассаларида ва метронинг «Пахтакор», «Октябрь инқилоби», «М. Горький» бекатларида сотилади.

Телефонлар: 45-85-68, 46-03-12, 46-70-31.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИНИНГ КОНЦЕРТ-ГАСТРОЛЬ БИРЛАШМАСИ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ

САРОЙИДА

29 НОЯБРЬ СОАТ 19.00, 30 НОЯБРЬ СОАТ 15.00 ВА 19.00, 1 ДЕКАБРЬ СОАТ 15.00 ВА 19.00 ДА
ЯНГИ ПРОГРАММА
«О — Б»
(ОБИД — БОТИР)
ТВ КЎРСАТАДИ
ТОМОШАДА ҚАТНАШАДИЛАР:
Обид АСОМОВ, Ботир МУҲАММАДХЎЖАЕВ, Соҳиб МАМАСОЛИЕВ ва бошқалар.
Чипталар соат 11.00 дан сотилади.

ҲАЁТ ҚИММАТЛАШИБ КЕТДИМИ? ҲА!!! ЭРТАНГИ КУНИНГИЗГА ИШОНЧИНГИЗ КОМИЛМИ? ҲА?!

Сиёсатчилар қизғин баҳсу мунозараларда талашиб, тортишиб, бизнинг тақдиримизни ҳал қилмоқчи бўлишади, биз эса бу пайтда Ж. Б. Мольернинг «Зўраки табиб» деб номланган ажойиб комедиясини рус ва ўзбек тилларида эътиборингизга ҳавола этамиз.
Бирпас ўз муаммоларингизни кўнгилингиздан чиқариб ташлаб, бизнинг даврамизга — театрга келинг. Оқшомни биргаликда ўтказиб, завқ билан томоша қиламиз.
Рус ёш томошабинлар театри Сиздан табассум, гуллар ва қарсакларни кутади.

12 ВА 28 НОЯБРЬ СОАТ 18.00 ДА

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ РУС ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРИДА

ПРЕМЬЕРА

Жан Батист Мольер.

«ЗЎРАКИ ТАБИБ»

2 қисмдан иборат комедия

(ўзбек тилида)

Саҳналаштирувчи режиссёр — НАБИ АБДУРАҲМОНОВ.
Рассом — ДМИТРИЙ МОХОВ.
Бастакор — ИЛЬЯ МЕЛАМЕД.
Балетмейстер — ЛЮДМИЛА НЕМИРОВСКАЯ.
Театр манзили: Навоий кўчаси, 55-уй, метронинг «Пахтакор», «Навоий» бекатлари.
Оммавий талабномалар қабул қилинади.
Телефонлар: 44-11-93, 44-10-89.

Ишбилармон ва тадбиркор кишилар диққатига!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲАМЗА НОҲИЯ ЁШЛАР ЖАМҒАРМАСИ

ёш тадбиркорларга ҳуқуқий масалалар юзасидан маслаҳатлар беради, кичик корхоналар, акционерлик жамиятлари, қўшма корхоналар ва масъулияти чекланган жамиятлар тузишга оид ҳужжатлар тўпламини тайёрлайди.
Тадбиркорлик фаолиятининг техникавий-иқтисодий асосларини ишлаб чиқади. Юқори малакали ҳуқуқшунослар тадбиркорлик ва бошқа масалалар юзасидан барча саволларга жавоб берадилар.
Келувчилар чоршанба ва жума кунлари соат 18.00 дан 20.00 гача қабул қилинади.
Манзилгоҳимиз: Ҳамза ноҳияси, Гоголь кўчаси, 79-уй.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-90-48, 33-80-88.

ТЕАТР

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/XI да — Риголетто, 13/XI да — Оққуш кўли, 14/XI да — Кармен, 15/XI да — Раймонда, 16/XI да — Иоланта, 17/XI да — Гўзал Василиса (12.00), Масхарабозлар (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/XI да — Уйсиз фарёд, 13/XI да — Келинлар қўзғолони, 14/XI да — Мирзо Улуғбек, 15/XI да — Пуч, 16/XI да — Афандининг беш хотини (11.00, 18.00), 17/XI да — Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 13/XI да — Ака-ука совчилар, 14/XI да — Юсуф ва Зулайхо, 15/XI да — Дардимни айтаман, куласизми?, 16/XI да — Дардимни айтаман, куласизми?, 17/XI да — Анқовлар чайқови.

Тошкент ресторанлар тресті жамоаси «Фестиваль» ресторани раҳбари Азиз Ҳамидовга онаси
Холида
ҒУЛОМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар молия ва суғурта бошқармаларининг жамоалари Жумҳурият суғурта бошқармасининг раиси С. Бузрукхўжаевга онаси
Ёқутхон
БУЗРУКХЎЖАЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт давлат комитетининг Ҳисоблаш марказли иқтисод ва нормативлар илмий-тадқиқот илмгоҳи жамоаси илмгоҳ ходими Ш. Т. Салимовага отаси
Турсун
АКРАМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

1992 йил учун «Оқшом»га обуна давом этмоқда. Йиллик обуна нархи—25 сўм 68 тийин, ярим йилга—12 сўм 84 тийин. Нашр кўрсаткичи—64690.

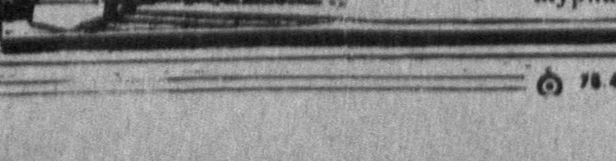

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ:
700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
қабулхона — 32-53-76,
хатлар — 33-29-70, 32-53-79;
жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Эълонлар ва тижорат хабарларини Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни эълонлар бўлими тайёрлаган.
Маълумотлар ва эътирозлар учун телефон: 33-81-42.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

78 478 нусхада чоп этилади. Нашр кўрсаткичи 64696. Буюртма 6283. Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 12.15. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10